[illegible]KAS

R. 34 · SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. · ANTRADIENIS · TU[illegible] · [illegible] · 10 CENTŲ

...iekvienas turi teises, bet taip pa[illegible] atsakomybes...

...aip LBJ įspėjo kovotojus, kurie ėmėsi smurto prieš kitus ar kitų [illegible]ybę, pa-...jo neapykantą ir pasunkino klimatą pilietinei lygybei vykdyti

...rezidentas Johnsonas rug-...io 20 kalbėjo Rhode Island ...ersitete. Kreipė dėmesį į ...mes Amerikos viduje: ...sų miestuose gausu supuvi-... mūsų gatvėse gausu smur-to; mūsų ūkiniame gyvenime gausu abejingumo viešajam interesui..." Labiausiai sustojo prie vienos tų negerovių — negrų klausimo. Jame negerovė ta, kad siekiant socialinio teisingumo ir pilietinės ly-gybės vartojamas smurtas, ku-ris atnešė Amerikos chaoso ir anarchiją.

Prezidentas [illegible] jo už teisę [illegible] prieš protesto [illegible] smurtą. "Molotovo [illegible] nalinę daugiau [illegible] automobilį ar [illegible] vę... Jis [illegible] [illegible] ir socialinei pa-[illegible] — sa-[illegible] — negali būti [illegible], kurie pa-[illegible]. Demonstran-[illegible] [illegible]tikti, bet jie [illegible]ybę, "vykdy-[illegible] kitų [illegible]vybės". Ra-[illegible] teisių siekti

Prezidento kalba aiškinama kaip įspėjimas prieš chaosą ir netvarką, kuri vykdoma teisingumo ir lygybės ar savisaugos vardu. Molotovo kokteiliai, šauliai nuo stogų, "juodoji jėga", naciai, Ku Klux Klanas bei paauglių siautėjimas daugeliui miestų vietoj laisvės atnešė smurtą, vietoj integracijos neapykantą.

Prezidentas išlaikė čia įaugusią tradiciją — nesiskubinti ir neužbėgti blogiui už akių, iki ims rodytis jo vaisiai; iki ims aiškėti, kad tas nekanalizuojamas blogis gali parodyti savo vaisius ir balsavimo dieną prie urnų.

...IJOJE – keis politiką dėl Vietnamo?

...om. Kinijoje valymas, pra-...jęs kovo mėn., laikomas ...tas. Nušalinti "revizionis-..., siekę susipratimo su Mas-... Sustiprėjo griežtos rankos ...ugos ministeris Lin Piao. ...dabar yra Mao Tsetungo de-...ji ranka. Apie susipratimą Amerika dėl Vietnamo ne-... ir kalbėti.

Japonijoje komunistų partija nusisuko nuo Kinijos, kaip tai padarė Šiaurės Korėja. Ištikimos kinam komunistam teliko partijos Albanijoje ir N. Zelandijoje.

Š. Vietnamas Azijos valstybių konferencijos siūlymą derėtis dėl Vietnamo atmetė.

Prezidentas Johnsonas tarėsi su Kanados min. pirmininku Pearsonu dėl Vietnamo derybų. Kas sutarta, nepaskelbė. Bet prezidentas Johnsonas spaudžia visus galimus mygtukus, kurie duotų derybas.

Respublikonai nori keisti šūkius dėl Vietnamo karo. Illinois kandidato į senatorius Percy iniciatyva ruošiamas pasisakymas už Vietnamo sprendimą derybų keliu. Bet iniciatoriai nedrįsta pasakyti, kad Amerika atitrauktų savo kariuomenę, o to š. Vietnamas reikalauja kaip sąlygos bet kuriom derybom. Atrodo, kad tas naujas respublikonų rengiamas posūkis bus tik propagandinio pobūdžio — nori rodytis, eidami į rinkimus, kad respublikonai visada už taiką. Taip galima sakyti, žinant, kad komunistai atsakys — ne.

Griežtos rankos atstovai Kinijoje: Mao Tsetungas ir Lin Piao, apsaug. min.

REIKIA ĮSTATYMO prie-...alkininkam bausti?

...omiteto priešamerikinei ...lai tirti pastangos išleisti į-...ymą, kuriuo galėtų būti bau-...mi padedantieji Amerikos ...šui, susilaukė didelio pasi-...šinimo iš komunistų, iš N. ...Times ir mažai paramos iš ...okratų ir respublikonų va-... Sako, kad tie komunistų tal-...nkai, kurie siunčia paramą ...namo komunistam ar mė-... sutrukdyti Amerikos ka-...menės išsiuntimą į Vietna-... esą tiek nereikšmingi, kad ... reikalo įstatymą leisti.

...DIEJI BALSAI

...uo 1965 rugpiūčio 6 pasira-... "pilietinių teisių" įstatymo, ...uo sudarytos sąlygos juo-...iem registruotis balsavi-...n, 6 valstybėse (Louisiana, ...sissippi, Alabama, Georgia, ...Carolina, Virginia) registruo-... juodųjų skaičius padidėjo: ...o 837,000, dabar 1,289,000, ...a 40 proc. visų balsavimo ...iaus juodųjų.

– **Buv. prezidentas Eisenho-...is** ragino įvesti karinę tar-...ą visiem baigusiem 18 m.

– **Amerikos komunistų par-...** pasisakė prieš antisemitiz-... Sovietuose, už žydų institu-... atgaivinimą.

– **A. Goldbergas,** atstovas ...Tautose, rugpiūčio 22 pa-...kė, kad svarstant komunis-...s Kinijos atstovavimą J. ...tose Amerika niekad nesu-... pašalinti nacionalinę Kini-...š J. Tautų.

– **Gallupas rodo,** kad demo-...tų 40 proc. nori R. Kenne-... į prezidentus 1968, 38 proc. ... Johnsono. Nepriklausomų ...proc. pasisako už Kennedy, ...už Johnsoną.

...en. Dirksenas pareiškė, kad ...tęsiąs karas Vietname atsi-... Johnsonui populiarumo.

– **Europa kratosi** nuo bitni-... turistų. Prancūzija jų visai ...sileidžia, Anglija teiraujasi, ...k pinigų turi. Izraelis nutrau-... bitnikų tarptautinę stovyklą ...e Negyvosios jūros. Ima žiū-... į juos kaip į nauja mada ...idengusius senus "ubagus", ...katas.

– **Vakarų Berlyne** jaunave-...ai, jei yra Berlyno gyvento-... gauna paskolą 3,000 mar-... (750 dol.). Jei per 10 metų ...laukia 3 vaikų, paskolos ne-...kia grąžinti. Vakarų Berly-... yra 2,2 mil. gyventojų. Mies-... biudžeto 45 proc. duoda Bon-... vyriausybė — 500 mil.

—**Valstybės sekretorius Rusk** Look žurnalui pareiškė, kad gaunamos algos jo pareigom neužtenka. Kai jo atsargos baigsis, turės pasitraukti. Atlyginimo jis dabar gauna 35,000.

— **Kainos** liepos mėn. tebekilo. Buvo 2,8 proc. didesnės nei prieš metus tą mėnesį. Šie metai laikomi labiau nei bet kada nuo 1957 kelyje į infliaciją.

ERHARDU Vokietijoje nebepatenkinti

Vokietijoje auga kritika kancleriui Erhardui. Socialdemokratai reikalavo, kad jis pasitrauktų. Reikalavimą jis atmetė — pasiliksiąs pareigose iki parlamento n a u j ų rinkimų 1969. Sunkumų susilaukia ir iš savosios partijos. Partijos vicepirmininkas dr. Rainer Barzel kaltino, kad Erhardo politika esanti "nelanksti", neišradinga. Spaudoje net buvo paskelbta, kad partijoje svarstomas kanclerio vietai kitas kandidatas — parlamento pirmininkas dr. E. Gerstenmaier. Jį remiąs ir buvęs kancleris Adenaueris. Gerstenmaier kritikuojąs kanclerio užsienio politiką.

Kancleris Erhardas yra ištikimas Amerikos politikai. Šiai politikai nebeturi pasitikėjimo Adenaueris nuo laikų, kada Amerikos užsienių politikos vairas iškrito iš Dulles laikų. Adenauerio pareiškimas N. Y. Times korespondentui C. L. Sulzbergeriui daugelį nustebino. Jis ragino Ameriką pasitraukti iš Vietnamo; vadino Sovietus "taiką mylinčia" valstybe. Kas Adenaueriui pasidarė? Spėjama, kad jis kaip ir de Gaulle nepasitiki Amerikos dabartine politika, kuri siekia susipratimo su Sovietais, bendradarbiavimo. O gal ir Europos sąskaita? Tokiu atveju, geriau pačiam ieškoti susipratimo su Sovietais negu laukti, iki dėl tavęs susitars Amerika ir Sovietai. Taip elgėsi de Gaulle, taip dabar galima aiškinti ir Adenauerio žodžius.

Erhardas, ieškodamas tarp saviškių atramos, mėgina artėti su buv. apsaugos min. J. Straussu.

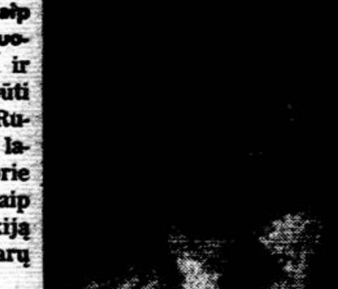

Adenaueris, buvęs kancleris, prieš Ameriką ir prieš Erhardą?

— **Sen. Mansfieldas** rodė viltį, kad prezidentas de Gaulle pasikalbėjime su Cambodijos valstybės galva Sihanouk tarsis ir dėl galimybių karui baigti Vietname.

BALKANUOSE imasi naujo žaidimo

Komunistiniai kraštai — Rumunija, Bulgarija ir Jugoslavija — pradėjo lenktyniuoti dėl iniciatyvos organizuoti Balkanų valstybių vienybę. Į tą vienybę labiausiai nori įtraukti nekomunistinius kraštus — Graikiją ir Turkiją. Rumunijos minist. pirmininkas liepos mėn. lankėsi Turkijoje, rugpiūčio 29 vyks į Graikiją. Bulgarijos užsienių reikalų ministeris lankėsi Turkijoje oficialaus vizito. Turkija revizituos. Jugoslavijos min. pirmininkas vyks į Graikiją.

To viso lankymosi tikslas matyti iš Rumunijos partijos sekretoriaus Ceausescu rugpiūčio 5 pareiškimo televizijoje: esą **reikia sukurti Balkanų valstybių bendradarbiavimą; praeity "imperialistinės valstybės išnaudojo Balkanų tautas kaip užstatą savo politikai dominuoti".** Tie pareiškimo žodžiai ir vienybės siekimas gali būti dvejopai suprantamas: kaip Rumunijos noras atsipalaiduoti labiau nuo Maskvos ir dėtis prie Turkijos, Graikijos, arba kaip pastangos atitraukti Turkiją bei Graikiją iš Nato ir Vakarų įtakos.

TURKIJOJ nuo žemės drebėjimo žuvo 3000

Turkijoje rugpiūčio 19 nuo žemės drebėjimo žuvo apie 3,000. Labiausiai nukentėjo Erzerum, Bingol, Anatolijos ir kaimyninės sritys.

Nuostolingiausias žemės drebėjimas buvo 1920 Kinijoje—žuvo 180,000. Pačioje Turkijoje 1943 žuvo 4,000.

Jugoslavijoje rugpiūčio 20 buvo taip pat žemės drebėjimas prie Adriatiko. Aukų nebuvo.

— **Turkijoje** žemės drebėjimo paliestose vietose gresia choleros pavojus.

— **Amerikos muitinės** per finansinius praėjusius metus sulaikė marijuanas 6 tonas, arba 17 proc. daugiau nei prieš metus.

— **Lėktuvų streikas,** trukęs 43 dienas, baigtas rugpiūčio 19. Dabar jau susisiekimas veikia normaliai. Krašto ūkiui tas streikas padarė 3 bil. nuostolio.

AR TAI DAROS DĖL SPALVOS? —

Mėgini galvoti ne pagal skelbiamą madą ir riaušių priežastį randi kur kitur

— Dėl spalvos tiek nesantaikos, — skundėsi ne taip sau pilietis, bet garbingas ir šviesus Chicagos arkivyskupas John P. Cody.

— Amerikos piliečių dauguma galvoja, kad klaida yra paneigti kam nors padorią vietą gyventi tik dėl jo odos spalvos, — kalbėjo prezidentas L. B. Johnsonas.

— Dėl spalvos, dėl spalvos— kartoja masėje ir griebiasi akmenų, Molotovo kokteilių prieš kitos spalvos pilietį. Pamišimo pagauti ar pasidavę provokatoriam išrašo ir nešioja šūkius: "Vienintelis kelias baigti su negrais — išnaikinti".

Kas masės nuotaikom nemėgsta gyventi, ima pats kritiškai galvoti: **ar tikrai dėl spalvos vieni kitų nekenčia ir akmenio graibosi?** ar žmonės padarė jau tokią evoliuciją, kad priartėjo prie tų Dievo leistų padarų, kuriuos Ispanijos sadistai varo į areną, kad pasigrožėtų, kaip tie padarai duodasi provokuojami raudona skara ir puolasi ant durklo, kurį jiem taiko sadistų pasamdyti budeliai? Nekaltas padaras krenta negyvas, kad sadistai pakvėpuotų raudono kraujo garais. Žmogaus evoliucija... jaučio link.

Nenori tikėti, kad Chicagos, Clevelando, New Yorko, Los Angeles piliečiai yra toki hiperjautrūs spalvai ir nuo jos apsvaigę piktžodžiautų spalvai tų, kuriuos kartais vadina broliais Kristuje...

Iš rūstaus susimąstymo ištraukia tave kolega, kuris moka dideles problemas spręsti su humoru ir paradoksais: "Jei spalva, sako, nepatinka ir dėl spalvos netenki to, kas yra galvoje, tai kreipkis į žmoną: ji turi praktišką galvą: nepatinka jai spalva, ją pakeičia — plaukų, akių, nagų spalvą. Niekai ta spalva: juoda ar balta, jei ji jaudina, tai mūsų amžiaus technologija gali ją pakeiti, ir bus taika, ramybė be Jungtinių Tautų spalvotų intrygų".

Jeigu tai visa dedas tik dėl spalvos...

•

Ar dėl spalvos? Stebi: tavo gatvėje gyvena tamsiosios spalvos šeima. Gyvena eilė metų. Rytais išvyksta į darbą, vakarais grįžta. Aplink butelį švaru, tvarkinga — kaip ir kaimynų. Niekas jai nekliūva ir ji niekam. Tai inteligentinio lygio šeima — kaip ir kaimynai. O jeigu toki būtų ir kiti tos pačios spalvos gyventojai? Ar ši spalva tada kliudytų kitai spalvai "koegzistuoti" kaimynystėje?

Imi abejoti masiškai skelbiama tiesa: spalva, spalva... **Ne spalva yra nesugyvenimo ar vengimo priežastis.** Spalva atsitiktinis dalykas. Svarbesnis yra kultūros lygis, kuris duoda tvarkos pajautimą, socialinį solidarumą su kaimynais, moralines kategorijas, normuojančius santykius su žmonėm. Įsodink tokioj pat vietoj pilietį šviesios spalvos, bet tokio pat kultūrinio lygio kaip anas vengiamas tamsios spalvos žmogus. Nuo tokio piliečio šviesios odos nebus geriau, jei jo galva ir sąžinė yra tamsi.

Įsiklausai į suinteresuotų pareiškimus. Antai iš Clevelando: turiu eilę pažįstamų juodųjų, kurie yra geri žmonės; bet ne tie, kurie atsikraustė į mūsų aplinkines gatves — vakare moterim išeiti iš namų nesaugu; turėjau namą parduoti ir išsikelti... Iš Chicagos pareiškimas spaudoje: ten aš gyvenau, dabar toje gatvėje kiti gyvena, ir vaizdas labai pasikeitė; nenoriu, kad dabartinėje mano gyvenamoje vietoje aplinkui panašiai keistųsi.

Ar tai neapykanta spalvai? Ne. Tai baimė netvarkos, kuri ateina su nepakilusiu į šiai vietai normalų kultūros lygį — ar tas ateinantis būtų juodas, ar baltas, ar bespalvis.

Imi ne pagal madą galvoti: **ne spalva yra neapykantos ir riaušių kaltininkas; daug daugiau skirtingas kultūrinis laipsnis; ne spalvų sumaišymas yra pozityvus sprendimas; daug tikresnis sprendimas — pakelti tos ar kitos spalvos kultūrinį lygį; kada kultūrinis lygis suartės, spalvos nustos gąsdinusios.**

Po tokios išvados imi stebėti faktus: kas ir kaip daroma anam tamsios spalvos žmogaus lygiui pakelti? Ar tikrai tai daroma tų, kurie vadovauja juodosios spalvos žmonėm, tų kurie vadovauja Amerikos valstybei?

Imi galvoti taip pat: kuriais sumetimais vadai kaltina spalvas, nors gerai žino, kad čia spalvos nieku dėtos?

KO LIETUVIAI NENORI CHICAGOJE?

Chicaga virto centru, kur labiausiai susikryžiavo skirtingi socialiniai interesai ir ėmė reikštis ekstremistiniais būdais — smurtu ir chaosu. Paliestas ir lietuvių gyvenamas Marquette Park. Su to rajono gyventojais kalbėjosi N.Y. Times korespondentas D. Janson ir atpasakojo jų argumentus, kodėl jie nenori negrų savo rajone, ką jie galvoja apie ten pasireiškusius Amerikos nacius.

Kazys Malonis, "brokeris", pareiškė: "Visi kaimynai 100 procentų yra vieningi prieš negrų įsikraustymą čia. Jų namai būtų likviduoti".

Donaldas Prapuolenis, 27 metų: "Mes turėjom 11 dol., kada atvykom į New Yorką 1949. Mes sunkiai dirbome, kad turėtume tai, ką čia dabar turime, ir nenorime to netekti. Būtų tik laiko klausimas, iki visa ši kaimyninė aplinka būtų sunaikinta negram įsikrausčius".

Richard Sandau, kuris Lietuvoje buvo ūkininkas, brolis išvežtas į Sibirą; jis dabar čia yra stalius ir dėl pasireiškusių riaušėse nacių pareiškė: "Mes nenorime jokios nacių partijos šiame krašte, bet mes nenorime nė komunistų..."

Malonis dėl tų pačių nacių: "Svastika yra Hitlerio partijos ženklas. Tie vaikinai (kurie rengia demonstracijas su nacių ženklais) apie tai nieko ir neišmano. Jie tik nori padėti sulaikyti negrus ir apsaugoti mūsų nuosavybę".

Pareiškimai santūrus. Toki pat santūrus mokytojo iš Bohemijos kilusio. Kitoki vokiško kilimo Chicagoje gimusio amerikiečio. Jis pasisakė galįs jungtis prie nacių partijos, nes tie, kurie demonstravo, esą komunistai, kai kurie žydai, kurie tesą lojalūs tik Izraeliui. Jis net esąs pasitraukęs iš katalikų bažnyčios ir demokratų partijos, nes abi padedančios negram...

Kancleris Erhardas turi sunkumų dėl savo amerikinės linijos

Erhardo padėtį dar pasunkino ir tai...

Vokietijos karo aviacijos viršininkas gen. Werner Panitzki atleistas. Formaliai dėl to, kad jis ėmėsi kritikuoti vyriausybės karinę politiką. Kritikos labiausiai susilaukė faktas, kad kovos lėktuvai Starfighter jau 65 sudužo ir 36 lakūnai žuvo. Tie lėktuvai yra gauti iš Amerikos. Generolas kritikavo, kad lakūnai jiem nepakankami treniruojami ir kad nepakankamai patys lėktuvai turi apsaugos priemonių. N. Y. Times pastebi, kad Amerikos lėktuvų kompanijos, remiamos apsaugos sekr. McNamaros, vertė Vokietiją tuos lėktuvus prisiimti. Kitaip, buvo grasinama, bus sumažinamos Amerikos karinės jėgos Vokietijoje.

ATLANTIDOS PASLAPTIS vėl atgijo

Platono raštuose pasakojama apie turtingą valstybę, kuri prieš 12,000 metų nuskendusi. Pagal Platono duodamas žinias ta valstybė buvusi 800,000 kv. mylių ploto — tris kartus didesnė nei Texas. Tokia valstybė negalėjo sutilpti Egėjaus jūroje, tada Platonas ją nukėlė į Atlanto vandenyną. Dabar pagal seismologą Galanopoulus aiškėja, kad Platonas buvo blogai skaičius supratęs, dėl to ir jo teorija buvusi klaidinga. Ta nuskendusi valstybė nebuvusi tokia didelė, taigi ir nuskendusi ne Atlante, o Egėjaus jūroje. Tai buvusi ne kas kita, kaip Mino valstybė Kretoje. Ji buvo sunaikinta nuo galingo ugniakalnio išsiveržimo Thera saloje. Tai buvę 1500 metų pr. Kristų. Dabar Naujos teorijos tirti ir tikrinti išvyko James W. Mavor iš Mass. okeonografijos instituto.

— **Sovietuose** nuteistas mirti inž. M. Rabinovič, 12 metų jo bendrininkai Brainmaster, Dukarsky. Nuteisti už drabužių vogimą iš fabriko ir spekuliaciją. Nuostolių esą už 400,000 dol.

— **Vietname** liepos mėn. amerikiečiai neteko 33 lėktuvų — už 50 mil. Lakūnų neteko 27.

[illegible] 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N.Y. 11221
[illegible] • Business Office [illegible]
THE WORKER [illegible] by FRANCISCAN FATHERS
[illegible]
Straipsniai ir [illegible]

Sveikiname vyčius

Sunkiaisiais laikais V. Kudirka rašė, kad, eidamas per tėvynės dirvonus, randa daug piktžolių ir apgailestavo, kad reikia apie jas rašyti. Daug linksmiau yra ką gera, gražaus pastebėti ir visa burna apie tai prabilti.

Mūsų gyvenime šią vasarą gausu įvykių, kurie verti buvo visa burna minėti. Tarp jų su malonumu galima pažymėti šį savaitgalį Worcesteryje, Mass., įvykstantį Lietuvos Vyčių seimą. Vyčiai mažiau garsinasi, nei jų darbai to verti.

★

Vyčių iniciatorius, ilgametis pirmininkas buvo Mykolas A. Norkūnas, atvykęs į Ameriką 1892 (miręs prieš 15 metų). Jo mintis sukurti lietuvių katalikų jaunimo organizaciją rado pritarimo steigiamajame seime Lawrence. Jau tais pirmais metais buvo 12 skyrių su 700 narių. Apyskaitose 1926 minimas jau narių skaičius apie 3000, 1953 minimi 49 skyriai. Per vyčių organizaciją perėjo didžioji dalis iškiliausių Amerikos lietuvių katalikų, vyrų ir mergaičių.

Vyčiu organizacija buvo aktyviai ištikima Amerikai ir Lietuvai. Kai Amerika įstojo į pirmąjį pasaulinį karą, Vyčiai raštu pareiškė prezidentui Wilsonui savo pasiryžimą ginti "Amerikos vėliavą". Tai nebuvo tada populiaru tarp "internacionalistų", kurie ragino boikotuoti "karą". Antrojo pasaulinio karo metais, bene 1945, randam minimus 800 vyčių kariuomenės tarnyboje.

Lietuvai ištikimybę rodė simboliniais ženklais ir realiais darbais: 1919 nupirko aukso kardą Lietuvos kariuomenės vadui gen. Žukauskui; organizavo ekskursijas į Lietuvą, paskesniais metais buvo nutarę organizuoti kasmet; susirišo artimai su Lietuvos pavasarininkais. Kai Lietuvą užgrobė bolševikai, Vyčių nutarimuose skaitome pasiryžimus kovoti dėl Lietuvos laisvės; 1946 metais nutarė įsteigti "Lietuvos reikalų komisija"; jai vadovauja kun. J. Jutkevičius ir per tuos 20 metų komisijos nariai parašė apie 300,000 laiškų Lietuvos reikalais. Tai milžiniška parama Lietuvos kovai šiame krašte, kur taip vertinamas individualus atsiliepimas. Netgi ir kultūrinėje srityje randam tokios iniciatyvos kaip 1958 nutarimas organizuoti stipendijų fondą studentam (pirmoji vyčių stipendija suteikta A. Budreckiui).

★

Organizacijos steigėjų karta žymia dalim nuėjo į kapus. Faktas, kad atėjo jaunoji karta ir tęsia organizacijos darbus, daug pasako.

Pasako tai, kad jie, čia gimę, išėję į gyvenimą, o vistiek jaučiasi esą lietuviai, jaučia sentimento tėvų kraštui ir jo reikalam. Kitas jau ir kalbėti lietuviškai nebepakalba, bet traukia vistiek į tą patį būrį.

Tautiniam priklausymui vis daugiau ir daugiau turi reikšmės laisvas ir sąmoningas žmogaus nusistatymas ir apsisprendimas. Kas nusistato įsilieti į kitos tautos gyvenimo būdą, to ir netolima jo paties praeitis nesulaiko. Kas apsisprendžia būti lietuviu, ištikimu tam kraštui ir tautai, kuriai priklausė jo tėvai, tas ir tėvų žemės nematęs ir net jų kalbos neįkirsdamas, gali jaustis tokis pat tos tautos narys.

Tokių apsisprendusių ir pasiryžusių lietuvių organizuotas būrys renkasi šį savaitgalį į Worcesterį. Jais džiaugiasi lietuviai. Jais gali džiaugtis ir amerikiečiai, kuriems rūpi valstybės pažanga.

[illegible]ogo, dialogui - su tikinčiaisiais

[illegible]verstų tikinčiuosius užmiršti pavergtas tautes

[illegible] su tikinčiaisiais [illegible] pareiškimų [illegible] ka. Tuos dalykus gerai pažįsta, nes pats yra buvęs komunistinio laikraščio redaktorium. Dabar jis nurodo į kaip partijos laikraštį "Political Affairs" liepos nr., kuriame daug kalbama apie komunizmą ir religiją, pasisakoma už komunistų dialogą su tikinčiaisiais. Budenz sako, kad tie pasisakymai reikia laikyti instrukcijom, kokias mintis turi skelbti partijos pa[illegible] su tikinčiaisiais [illegible] instrukcijos, [illegible] infiltruo[illegible] infiltruoti [illegible] tarp [illegible] nenu[illegible] kalbė[illegible] labiausiai [illegible]. Gali nu[illegible] laikraš[illegible] J.A.V. komunistų [illegible]", kuriame [illegible] pareiškimų: "[illegible] pastangų [illegible] skirtumus, an[illegible] dėl jų religijos [illegible] tai mūsų partija [illegible] tikinčiųjų ir ne[illegible] jos visus [illegible] politi[illegible]

Tokiais pareiškimais, sako Budenz, komunistai nori įtikinti tikinčiuosius, kad komunizmo filosofija jiem priimtina, nes jie prieš religiją nekovoja; marksistai tik pasisako prieš religijos antgamtinius, mistinius elementus ... Tiki, kad tikintieji bus pakankamai naivūs nesusivokti, jog religijai tie antgamtiniai elementai ir yra esminiai.

Kad tikintiesiem komunizmas atrodytų patrauklesnis, kalba net apie kitą "artimumą" tarp komunizmo ir religijos. Budenz primena, kad prancūzų komunistų teoretikas prof. Roger Garandy kalbėjęs, jog marksizmas pasisavinęs iš krikščionybės meilės supratimą; pasisavinęs jį iš tokių kaip šv. Augustinas, Šv. Jonas nuo Kryžiaus, Teresė iš Avilos.

Komunizmo pagrinde yra skelbiama ne meilė, bet neapykanta, bet kadangi dabar mada kalbėti apie meilę, tai naiviam tikinčiajam jie nori įkalbėti, kad tą meilę, kurią skelbė anie šventieji, dabar kaip tik pratęsia ir patobulina komunistai.

Antras kelias: tikinčiuosius suskaldyti, sukelti juos pirmiausia prieš hierarchiją.

Tam tikslui komunistai tikinčių akyse turi vienus hierarchus girti, kitus smerkti. Giriamuoju komunistai pasirinko popiežių Joną XXIII, kad galėtų sakyti: mes ne prieš popiežius, mes už gerą popiežių Joną, bet tokis kaip jis nebuvo popiežius Pijus XII; nėra tokia nė Amerikos hierarchija, ypačiai kardinolas Spellmanas.

Katalikam komunistai turi įkalbėti, kad reikia laikytis popiežiaus Jono XXIII "socialinio mokslo". Ima to "socialinio mokslo" mintis taip iškraipyti, kad atrodytų, jog popiežius Jonas ragino tikinčiuosius į dialogą ir bendrą veikmą su komunistais.

Kalbėdami apie kardinolą Spellmaną, apie jo patriotinius pasisakymus dėl Vietnamo politikos, nori įtaigoti, kad kardinolas einąs "prieš dvasią popiežiaus Pauliaus VI kalbos Jungtinėse Tautose".

O komunistų partijos sekretorius Gus Hull, kalbėdamas apie kardinolus Cushingą ir McIntyre, aiškina, kad jie "su ultradešinėm organizacijom nesilaiko dialogo dvasios".

Tuos, kurie yra prieš komunizmą, tokiu būdu reikia diskredituoti kaip nesilaikančius ar popiežiaus Jono, ar dialogo, ar popiežiaus Pauliaus dvasios.

Trečias kelias: priversti tikinčiuosius užmiršti pavergtąsias tautas

Budenz aiškina, kad dialogu, pagal Maskvos direktyvas, tiek Amerikos, tiek ir satelitų komunistų partijos, siekia nukreipti tikinčiųjų akis nuo pavergtų tautų, padaryti juos abejingus pavergtiesiem, jei ne atvirai pavergtuosius išduoti. Reikia sudaryti vaizdą, kad pavergtieji jau esą laisvi ir laimingi. "Mūsų appeasementininkų spaudai yra patiekta gausybė straipsnių bei argumentų, siekiančių įrodyti pasikeitimus, įvykusius sovietiniuose satelituose rytų Europoje".

Kokiais žodžiais tie komunistų partijos vadai kalba iš tikrųjų, matyt iš "World Marxist Review" gegužės-birželio nr. Ten paskelbti partijų pareiškimai po Sovietų kom. partijos 23 kongreso. Juose Amerika vadinama "pasaulinio kapitalizmo žandaru", kuris ginklu priešinasi nepriklausomybės ir pažangos siekiantiem sąjūdžiam". Tokiais pareiškimais kalba ne tik Maskvos vadai, bet ir toki kaip Rumunijos partijos vadas Nicolae Ceausescu ar Vengrijos Kadaras, kurie Amerikos spaudoje dažnai minimi kaip atsipalaiduoją nuo Maskvos įtakos.

Atsakymas į peršamą dialogą: kokį turėtų duoti katalikai?

Budenz, nušvietęs tą komunistinės klastos strategiją tikintiesiem klaidinti bei infiltruoti, sako, kad komunistai tikisi pasisekimo dėl tikinčiųjų naivumo, nesiorientavimo. Dėl to Budenz mano:

"Atrodytų visai logiška, kada katalikai šiuo metu ypatingai apsiginkluotų pažinimu raudonųjų taktikos, strategijos ir idėjų, kurias Maskva ir Pekingas yra paruošę savo sandėliuose, kad komunistų linijom paleistų į Vakarų pasaulį".

"Visų tikinčiųjų pareiga pasirodyti taip, kad sugriūtų komunistų pastangos sudarinėti krikščionių - komunistų dialogą".

"Atrodo, reiktų kelti balsą už išlaisvinimą pavergtų tautų, kurios grimsta vis giliau ir giliau į sovietinę kontrolę".

Vyčių steigėjas Mykolas A. Norkūnas 1915 m.

A. Wesey (Vasiliauskas), Vyčių centro valdybos pirmininkas

Kun. Jonas C. Jutt (Jutkevičius), Worcester, Mass., šv. Kazimiero liet. parapijos klebonas, Lietuvos reikalų komisijos steigėjas ir pirmininkas

Lietuvos Vyčių seimo programa

Lietuvos Vyčių 53 Seimas įvyksta rugpiūčio 25-28 Worcester, Mass.

Ketvirtadienį, rugpiūčio 25:

Nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak. registracija Holiday Inn patalpose.

8 val. ryto prasideda golfo žaidynės Wachusett Country Club.

2 val. popiet kėgliavimo žaidynės Colonial Lanes patalpose.

8 val. vak. susipažinimo vakaras Maironio Parko patalpose.

Penktadienį, rugpiūčio 26:

8:30 val. ryto šv. mišios šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Po to pusryčiai.

10 val. ryto bendri posėdžiai Holiday Inn patalpose.

12.15 val. pietūs ir sporto žaidynių laimėtojam premijų įteikimas Holiday Inn patalpose.

2 val. popiet bendri posėdžiai Holiday Inn patalpose.

8:30 val. vak. pusiau formalūs šokiai Lietuvių Naturalizacijos klubo patalpose.

Šeštadienį, rugpiūčio 27:

8:30 val. ryto šv. mišios už mirusius organizacijos narius šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Po to pusryčiai.

10 val. ryto bendri posėdžiai Holiday Inn patalpose.

12:15 val. pietūs Holiday Inn patalpose.

2 val. popiet bendri posėdžiai Holiday Inn patalpose.

5 val. popiet lankomas indėnų ežeras ir Indian Ranch — Webster, Mass. Vakarienė ir šokiai.

Sekmadienį, rugpiūčio 28:

10 val. ryto šv. mišios šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Celebruoja Worcesterio vyskupas J. Flanagan. Po mišių bendri pusryčiai ir seimo dalyvių bendra foto nuotrauka.

2 val. popiet bendri posėdžiai Holiday Inn patalpose.

6 val. vak. banketas Lietuvių Naturalizacijos klubo patalpose. Banketo metu bus pagerbtas kongresmanas Monagan iš Connecticut. Kongresmanas Monagan yra ne tik didelis kovotojas už laisvę visam pasauly, bet ypač daug prisidėjo Kongrese pravedant rezoliuciją Jungtinėm Tautom dėl pavergtų Pabaltijo kraštų. Vyčių organizacija, padėkodama kongresmanui už jo prielankumą Lietuvai ir lietuviam, banketo metu įteiks jam Lietuvos bičiulio ženklą.

ŠILUVA

Kun. L. Jankaus prisiminimai

(2)

Ypatingai nelaiminga Lietuva buvo dėl vedybų. Lietuvai nelaimingos buvo Vytauto dukters Sofijos vedybos su Maskvos kunigaikščiu Vosylium. Lietuva nieko iš to nelaimėjo, o Maskva nuolat reiškė pretenzijas į Lietuvą, kaip į kokį Vytauto kraitį. Kitos nelaimingos vedybos buvo Jogailos su Jadvyga. Vietoje kad Jogaila, Lietuvos kunigaikštis, gautų su pačia ir lenkus kaip kraitį, tai jis beveik prijungė visą Lietuvą prie Lenkijos, kuri tada už Lietuvą buvo daug mažesnė.

Kai Jogailos įpėdiniai, Lenkijos karaliai, visi išmirė (paskutinis — Žigimantas Augustas 1572 m.), lenkų ir Lietuvos bajorai į karalius pasikvietė švedą Zygmantą Vazą (1567-1632), o švedai tuo laiku buvo kaip tik aršūs protestantizmo rėmėjai ir platintojai. Tiesa, Zygmantas Vaza buvo katalikas, bet švedai pradėjo reikšti per karalių visokius reikalavimus Lietuvai ir Lenkijai. Kilo nuolatiniai konfliktai su švedais ar tai dėl sosto ar dėl tikėjimo ir švedų kariuomenė nuolat maišėsi po Lietuvą ir ją teriojo. Protestantai iškėlė galvas. Lietuviai kaimiečiai turėjo su savo nesenai priimtu katalikišku tikėjimu slėptis.

1655 m. Lietuvoje įvyko švedų tvanas — švedai peržygiavo per visą kraštą ir jį nuteriojo. Pav., vienuoliai pranciškonai, kurie nenorėjo ar negalėjo iš Kretingos pasitraukti, visi žuvo švedam užplūdus. Ir kunigas Kazakevičius Šiluvoje turėjo vargų su švedais: negalėjo nei bažnyčios statyti, nei atrasto paveikslo garbinimui parodyti. Jonušas Radvila tada mėgino su švedais derėtis, sudaryti sąjungą ir nusikratyti lenkais. Tačiau lenkai 1656 m. atrėmė švedus prie Čenstakovos, ir 1660 m. buvo padaryta Olivos taika.

Lenkai ir lietuviai pradėjo rinkti karalius iš savo tarpo. Turėjom Kapsuką, Pilsudskį, Želikovskį ir visą eilę savųjų, kurie mum nieko gero nedavė.

Šiluva kalvinų rankose

Eiliniai šiluviškiai mažai ką pasakodavo apie kalvinus ar jų viešpatavimą Šiluvoje, tačiau mūsų praeities mokslininkai tvirtina, kad Šiluva buvo patekusi į kalvinų rankas, kurie ją tvarkė bene šimtą metų. Katalikai neturėję jokių teisių, jų bažnyčia buvo likviduota, turtai ir dokumentai paslėpti. 1532 m. liuteronizmas laimėjo prūsus. Jis apėmė Latviją bei Estiją ir siekė Lietuvą, žemaičius. Nėra abejonės, kad Šiluva ir Lietuva pirma tapo liuteroniška, tik veliau kalviniška. Kai kieno rašoma, kad kalvinai turėjo Šiluvoje savo kunigų seminariją ir joje ruošė dvasiškius visai Lietuvai, tačiau, kai aš mokiausi Šiluvoje, tai ten nesutikau jokio kalvino ir net nežinojau, kas tie kalvinai yra. Tik vėliau iš knygų išskaičiau, kad kalvinai atsirado Šveicarijoj ir iš ten dauginosi Europoje. Bajorai ar jų vaikai parvežė kalvinizmą ir į Lietuvą. Kalvinai skaitlingesni buvo Biržuose, rytų Lietuvoje.

Pirmas liuteronų misijonierius pamokslininkas Lietuvoje bene buvo Abraomas Kulvietis, vėliau profesoriavęs Karaliaučiuje. Barboros Zavišienės, Šiluvos dvarų savininkės sūnus Merkelis Zaviša jau buvo kalvinas ir uolus savo tikėjimo platintojas. Šiluviškiai geriau atsimena Šemetus, kurie praktiškai valdė Šiluvą ir net visą katalikų parapijos turtą be jokių dokumentų. Anais laikais taip galėjo būti, nes karalius gyveno labai toli, tai ponas darė ką norėjo. Kai buvau dar mažas, iš tėvelio girdėjau, kad ir Pašušvio (mano) parapijos bažnyčia pateko neteisėtai į kalvinų rankas. Kai pašušviečiai katalikai nenorėjo ar negalėjo nieko kalvinam padaryti, tai pagalbon atėjo Šiaulėnų parapijos katalikai. Anie suorganizavo didingą procesiją iš Šiaulėnų į Grinkiškio atlaidus. Keliaudami su triūbom ir vėliavom, lyg nuo lietaus susimetė į Pašušvio bažnyčią ir taip ją atgavo katalikam. Ta bažnyčia buvo statyta bene Vytauto laikais, jos sienos kelių metrų storumo, langai nedideli. Bažnyčia ant Šušvės aukšto kranto stovi panaši daugiau į pilį nei į Dievo namus. Istorikai dabar rašo, kad Pašušvio bažnyčia buvo bajorų pastatyta, o pašušviečiai dar ir dabar tvirtina, kad ją statė pats Vytautas Didysis.

Katalikų tikėjimo ar veikimo silpnumai

Niekas netiki, kad, kai Marija pasirodė Šiluvoje, tada Lietuvoje buvo tik septyni kunigai. Jų gal buvo septyniolika, o gal ir septyniasdešimt, tik visi sutaria, kad tada katalikai Lietuvoje buvo labai silpni. Krikštijo juos Vytautas, krikštijo Jogaila, o tie vis dar mėgo šventas girias, šventą ugnelę ar šventus vandenis. Neduok Dieve, jei mama ar tėtis pamatys vaiką į ugnį ar vandenį nusispiaunant. Tėvai vaikus įtikinėjo, kad nuplėšiant medžio šakelę jam labai skauda. Jei jau reikia, tai geriau piauti su aštriu peiliuku, kad skausmas būtų trumpas ir žaizda, tarsi žmogui, greičiau užgytų.

Pirmieji katalikų kunigai, misijonieriai, klebonai ir net pats žemaičių vyskupas buvo kitataučiai, taigi, lietuviškai jei ir mokėjo, vistiek žemaičių nebuvo mylimi.

Katalikam esant silpniem, į žemaitiją pradėjo plūsti visokios sektos ir visoki reformatoriai, taisytojai: liuteronai, kalvinai, arijonai, ebijonitai, sankariečiai, samosatiečiai ir kiti. Dabar mes net nežinom ką tie vardai reiškia, nes beveik visi jie jau seniai išnyko. Kadaise (1579 m.) net pats žemaičių seniūnas Jonas Kiška buvo uolus arijonas.

Reikia pabrėžti, kad visoks tikėjimo kaitaliojimas buvo ponų mada ar prabanga. Mužikėliai, baudžiauninkai liko katalikais, tik jie nieko negalėjo padaryti, nes tada buvo toks paprotys: kieno galia, to ir valia.

Istorikai mum tvirtina, kad iki 1551 m. Šiluvoj buvo katalikų kunigas Jonas Holubka, kad net ir Šilinių arba Marijos Gimimo atlaidai buvo švenčiami. Holubka kaž kur išvyko ar mirė, ir Šiluvoje nebeliko katalikų kunigo nei pamaldų nei bažnyčios. Greičiausiai keletą dešimtų metų niekas tuo ir nesirūpino, nes ir kitur kunigų trūko. Kai šiluviškis iš Dautartų dvaro, matyti bajorų kilmės, kun. Jonas Kazakevičius tapo Kelmės klebonu, jam pagailo tėviškės ir pradėjo judinti Šiluvos katalikų bažnyčios bylą. Apie 1606 m. kun. Kazakevičius pradėjo ieškoti nuosavybės dokumentų ir Šiluvai ir savo Kelmės bažnyčiai.

Žemaitis, šiluviškis pradeda veikti

Žemaičiai yra lėto būdo, tylūs, daug pakenčia ir svetimu greit nepasitiki. Kai žemaičio kantrybė išsenka ir kai jis pradeda veikti, tai storo mūro siena jo nesulaikys. Jei žemaitis kuo pasitiki, tai už draugą jis ir mirs. Žemaitis, šiluviškis kun. Jonas Kazakevičius buvo paskirtas Kelmės ir Šiluvos klebonu, bet tų parapijų nuosavybės dokumentų jis neturėjo. Kelmėje jis susitvarkė greičiau, bet dėl Šiluvos jam teko kovoti net 15 metų. Šiluvos byla buvo kilnojama iš vieno teismo į kitą, kol pasiekė vyriausią teismą ir patį Lenkijos-Lietuvos karalių.

1622 m. Šiluvos byla buvo galutinai laimėta. Buvo sudaryta gausi turto patikrinimo ir perdavimo komisija, kuri atvyko į Šiluvą perdavimo-perėmimo prižiūrėti. Toj komisijoj dalyvavo žemaičių vyskupas, žemaičių seniūnas, vaivada, net ir pats Lietuvos iždininkas Kristupas Naruševičius. Kalvinai turėjo katalikam atiduoti Šiluvos miestelį ir apylinkės kaimus, o už padarytus nuostolius (gal ir už procentus) jie dar turėjo pridėti 18 valakų savos žemės. Katalikų parapija ir jos žemės buvo atstatytos pagal pirmojo fundatoriaus Petro Gedgaudo 1457 m. padarytus dovanojimo raštus.

Senieji šiluviškiai pasakodavo, kad fundacijos aktai buvę surašyti dviejose vietose: užrašyta buvo į apskrities knygas ir duotas katalikų parapijai raštas. Apskrities popierius saugojo kalvinai, nes jie tada valdė beveik visus žemaičius. Kalvinai taip pat tvarkė ir apylinkės teismus, todėl katalikam ir buvo sunku teisybę surasti, iki jie stebuklingu būdu neatgavo nuosavybės dokumentų, kurie buvo skrynioje.

Kai Marijos pasirodymo garsas pasklido plačiai po žemaitiją, atsirado aklas senelis, kuris praregėjo ir nurodė, kur katalikų bažnyčios rakandai ir nuosavybės dokumentai buvo paslėpti. Buvo iškasta skrynia, labai panaši į mamos kraitinę skrynią: medinė, pailga, poros pėdų pločio ir tiek pat aukščio, apie tris pėdas ilgio. Ta skrynia iš storų lentų, geležiniais lankais apkaustyta. Mano laikais ji buvo saugoma netoli didžiojo altoriaus esančioj kuklioj koplyčioj, ten buvo ir sena Marijos su kūdikiu statula, bei sužalotas kovose su kalviniais kryžius. Toj pat koplyčioje buvo ir paplokščia, su stikliniu dangčiu nauja dėžė, kurioje galėjai matyti seną arnotą, kitus liturginius rūbus, bei vyskupiškas insignijas. Čia tiipo atrastas arnotas ir Šiluvos klebonų-infulatų vartoti vyskupiški-garbės ženklai.

(Bus daugiau)

KOMPOZITORIUS NAUJALIS WASHINGTONE

J. ŽILEVIČIUS

J. Naujalis JAV lietuviam nėra svetimas. Kai kas dar jį prisimena kai jis lankėsi su koncertais lietuvių kolonijose 1922. Kadangi tais laikais beveik visose didesnių lietuvių kolonijų centrų parapijose vargoninkavo buvę J. Naujalio mokiniai ir kadangi jaunųjų kunigų tarpe buvo nemažai baigusių Kauno Kunigų seminariją, kur jis buvo giedojimo profesorium ir kartu choro dirigentu, todėl didesnėse kolonijose jis buvo mielai laukiamas ir jo garbei, jam pačiam dalyvaujant, buvo rengiami koncertai.

Pokario laikais pradžioje buvo nelengva gauti leidimą atvykti į JAV. J. Naujaliui atvykus į New Yorko uostą, jo niekas nepasitiko. Todėl valdininkai iš karto jo nepaleido, bet gerokai jį iškvotę, reikalavo įrodyti, kad jis tikrai atvyko į šį kraštą tik koncertuoti. Jų įtikinimui vėliau jis turėjo pagroti vargonais ir fortepijonu. Už tai jį nusivežė į Ellis Island, lietuviškai vadinamą "Ašarų salą". Be J. Naujalio panašiose aplinkybėse buvo dar trys muzikai, sulaikyti tam pačiam tikslui: smuikininkė — pianistė H. Kovarik, dainininkė E. Mae Nolda ir vargonininkas J. Cushing.

Pirmasis J. Naujalio parodomasis bei įtikinamasis koncertas įvyko 1922 vasario 5 publikos perpildytoje salėje. Koncerte jis grojo vargonais savo mėgiamuosius kūrinius, kuriuos didesnių švenčių metu jis grodavo Kauno Arkikatedros Bazilikoje. Visi jie yra sunkoki ir labai efektingi. Vargonais jis grojo: Toccatą komp. Sering, Pastorale — Guilmant, Fantasy — Freyer, ir fortepijonu jis solo grojo Valse — Moszkowskio. Taip vadinamus "egzaminus" išlaikęs, prisišaukė Ks. Strumskį, kuris, uždėjęs reikiamą 500 dol. užstatą, labai suvargusį ir susierzinusį J. Naujalį parsivežė pas save. Ks. Strumskio visuomenėje turėtos plačios įtakos dėka, greitom buvo suruoštas J. Naujaliui pirmas koncertas McCaddin Hall didžioje salėje, Brooklyn, N.Y., vasario 22. Po to jo koncertam buvo nustatytas kelionių maršrutas. Neminint jo daugelio kitų koncertų, kovo 22 jį randame koncertuojant Chicagoje, Orchestra Hall salėje. Tame koncerte J. Naujalis vargonais grojo kelius kūrinius ir fortepijonu solo. Be jo koncerte dalyvavo A. ir O. Pociai, L. ir K. Saboniai, M.M. Janušauskienė, M. Rakauskaitė, S. Staniuliutė (dabar Čerienė-Mulk), O. Slack, P. Stogis ir vyrų bei mišrūs chorai. Iš ten atlikto 21 kūrinio, J. Naujalio teatlikta tik 8 kūriniai, po vieną kūrinį St. Šimkaus ir M. Petrausko, bei kitų lietuvių kompozitorių. Svetimų kompozitorių buvo atliktas tik vienas kūrinys. Tuometinės spaudos žiniom koncerto salė buvo perpildyta. Nors nuo to laiko jau praėjo 44 metai, bet senesnės kartos lietuviai šiemet turės gražios progos dar kartą prisiminti senąjį J. Naujalį, bet niekad nesenstantį savo bažnytinės muzikos kūriniais, Šiluvos Dievo Motinos Paminklinės Koplyčios dedikacijos iškilmėse, Marijos Nekalto Prasidėjimo šventovėje, Washingtone, rugsėjo 4, 2 val. popiet.

Vienas didžiausių J. Naujalio paskutinės kūrybos veikalų yra jo "Mišios Švenčiausiųjų Kristaus žaizdų garbei", sukomponuotos mišriam chorui su vargonų palyda ir turinčios keletą solinių vietų. Tos mišios J. Naujaliui buvo specialiai užsakytos Eucharistinio Kongreso komiteto ir pirmą kartą buvo išpildytos visos Lietuvos jungtinio choro, pritariant kariškiem dūdų orkestram ir pačiam autoriui diriguojant, Pirmame Lietuvių Tautiniame Eucharistiniame kongrese, iškilmingų mišių metu, Kaune, Petro Vileišio aikštėje, 1934 m.

J. Naujalis buvo visapusiškai išmokslintas muzikas, geras kompozitorius ir virtuozas vargonininkas. Jis, kaip asmuo, buvo aukštos inteligencijos, labai nužemintas ir giliai tikintis. Nors jis buvo sukūręs daug mišių, kai kurios jų yra laimėjusios užsieniuose premijas, bet šių mišių sukomponavimui jis daugiausiai įdėjo tikybinės sielos, religinės nuotaikos ir gilios mistikos.

J. Naujalis buvo nepaprastai tikintis žmogus, o ypač didelis Jėzaus Širdies pirmųjų mėnesio penktadienių gerbėjas. Jis kasdieną priimdavo Švč. Sakramentą ir dažnai popiečiais buvo matomas Kauno Arkikatedros Bazilikoje su rožančiumi rankose. Prieš pradėdamas kurti šias mišias jis atliko savaitės rekolekcijas. Matomai jis instinktyviai jautė, kad šis jo kūrinys bus paskutinis. Todėl jis sukaupė visas savo dvasines pajėgas, kad šį veikalą sukomponuotų kuo geriausiai, geriau už kitus. Baigęs rašyti, anot kan. P. Dogelio, nors nebuvo tikro reikalo, bet kad nekiltų jokių abejonių ir išvengt būsimų priekaištų, sukurtąsias mišias pasiuntė Vokietijon, bažnytinės muzikos kolegijai prie Ratisbonos bažnytinės muzikos instituto ir, visai suprantama, sulaukė pagyrimų. Čia tenka pastebėti, kad dažnai didžiausi muzikos autoritetai pasiunčia savo veikalus asmenim ar įstaigom, kad asmeniniam užsitikrinimui gavus jų nuomonę.

Nieko nuostabaus, kad J. Naujalio "Vulnerum Christi" mišios buvo nuolatiniame Kauno Arkikatedros Bazilikos mišraus choro ir kitų stipresnių chorų Lietuvoje repertuare. Nuostabu tai, kad tos mišios buvo giedamos Miuncheno katedroje, Vokietijoje. Tai reiškia, kad tos mišios buvo neeilinės vertės. Šiame krašte tos mišios buvo populiarinamos J. Naujalio mokinio vargonininko J. Čižausko. Jis pirmą kartą jas išpildė šv. Jurgio lietuvių parapijoje Clevelande, 1934. Atrodo, kad tik toje vienoje lietuvių parapijoje jos ir tebuvo giedamos. J. Čižausko rūpesčio dėka jos buvo giedamos tame pačiame mieste svetimtaučių bažnyčiose, vadovaujant žymiem muzikam: Švč. Sakramento airių parapijoje, Holy Redeemer vokiečių parapijoje ir po kurio laiko šv. Mykolo vokiečių parapijoje, Elizabeth, N.J., pačiam J. Čižauskui vadovaujant. Tų mišių išpildymui reikėjo gerų chorų, už tai šiame krašte lietuvių parapijose jos neturėjo pasisekimo. Tuo tarpu, kai tos mišios buvo pirmą kartą atliktos Eucharistiniame Kongrese Lietuvoje, jos padarė didelį įspūdį ir spaudoje buvo aukštai įvertintos.

Kai J. Naujalis buvo visa siela paskendęs tų mišių dvasioje, rodos, [illegible] įvykis. Po generalinės repeticijos kunigų seminarijos kieme, J. Naujalis [illegible] į [illegible] į Vilniaus aikštę diriguoti mišių. Lipdamas kalnan [illegible] gerai pažįstamą asmenį ir, su juo kiek laiko pasikalbėjęs, [illegible]. Kelius žingsnius paėjęs staiga prisiminė, kad tas asmuo jau keli metai buvo miręs. Todėl greitai atsisukęs pažiūrėjo, bet to asmens jau nebematė, buvo prapuolęs. Nebuvo girdėti, kad J. Naujalį būtų kankinusi haliucinacija. Tada jis kiek susierzino, bet viskas praėjo gerai. Grįžęs papasakojo namiškiams apie nepaprastą įvykį, pridėdamas: "matyt jau mane kviečia į kitą pasaulį". Tų pat metų rugsėjo 9 Valstybės Teatre prezidento A. Smetonos 60 m. sukakties iškilmių metu, J. Naujalis nuo širdies smūgio mirė.

J. Naujalio "Vulnerum Christi" mišios buvo vienos iš iškiliųjų, neskaitant Č. Sasnausko gedulingų "Requiem" mišių. Tas mišias ir vėl išgirsime ir jom pasigėrėsime Washingtone. Jas atliks Dainavos Meno ansamblis, talkinamas Alice Stephens moterų meno ansamblio ir Chicagos Vyčių choro, diriguojant muz. Petrui Armonui ir dalyvaujant mūsų iškiliesiem solistam: Prudencijai Bičkienei, Romai Mastienei, Jonui Vazneliui ir Antanui Pavasariui.

LIETUVIŲ RELIGINIO KONGRESO PROGRAMA

Šeštadienį — rugsėjo 3 d.

8 val. registracija The Statler Hilton viešbuty, 16th ir K streets.

12 val. lietuvių spaudos parodos atidarymas.

1 val. popiet LR KFederacijos kongresas.

2 val. popiet Kunigų Vienybės seimas.

8 val. vak. muzikos-literatūros vakaras Statler Hilton, pokylių salėje.

Sekmadienį — rugsėjo 4 d.

10 val. masinis Pabaltijo tautų susirinkimas (planuojamas).

2 val. popiet Šiluvos koplyčios dedikacijos pamaldos, šv. mišios.

5 val. popiet iškilmingas posėdis Katalikų Universiteto auditorijoj. Vysk. Pr. Brazio, M.I.C., paskaita "Mūsų pareigos persekiojamai Lietuvai".

7:30 val. vak. banketas Statler Hilton viešbuty.

Pirmadienį — rugsėjo 5 d. (Labor Day)

9 val. ryto šv. Mišios Šiluvos Marijos koplyčioj.

10 val. ryto posėdžiai The Statler Hilton patalpose: vargoninkų sąjungos ir muzikų seimas, lietuvių moterų simpoziumas — religija ir tautiškumas moters gyvenime (vadovauja dr. A. Šlepetytė-Jannace), pašaukimai ir lietuviai (vadovauja prel. dr. V. Balčiūnas), jaunimo posėdis (vadovauja studentai ateitininkai).

12 v. lietuvių religinės šventės užbaiga. Kalba vysk. V. Brizgys — "Pasauliečių apaštalavimas".

[redacted]

Šiluvos Marijos koplyčios Washingtone [illegible] dail. V. K. Jonyno

KONGRESO MUZIKOS-LITERATŪROS VAKARO PROGRAMA

Statler Hilton viešbutyje, šeštadienį, rugsėjo 3, 8 val. vak.

1. Tėve Mūsų — malda — J. Gruodis — New Yorko Lietuvių vyrų choras;

Atsisveikinimas — žodž. — A. Vienažindžio — Alg. Kačanauskas — New Yorko Liet. vyrų choras;

2. Deklamacija — Regina Petrutienė-Norvaišaitė;

3. Trys Preliudai ir Noktiurnas — M. K. Čiurlionis — Aleksas Mrozinskas;

4. Skubink prie Kryžiaus — žodž. M. Gustaičio — Č. Sasnauskas — Čelo partiją atlieka Petras Armonas;

Oi greičiau, greičiau —žodž. iš "Išeivio" — St. Šimkus-Antanas Pavasaris;

5. Deklamacija — Bronius Balčiūnas;

6. Tušti paliktieji namai — žodž. K. Bradūno — J. Starka —Roma Mastienė;

Kada gi, lietuvi? — žodž. — J. Steponaičio — J. Žilevičius-Roma Mastienė;

7. Oi toli, toli — liaudies daina — T. Brazys — N. Y. Liet. vyrų choras;

Anoj pusėj Nemunėlio —liaudies daina — J. Čižauskas — N.Y. Liet. vyrų choras.

(15 min. pertrauka)

II

1. Rauda violenčelei — B. Budriūnas — Petras Armonas;

2. Už klystančius žmones,— žodž. — J. Maironio-Mačiulio Al. Kačanauskas — Prudencija Bičkienė;

Vai eičiau — žodž.—V. Mykolaičio-Putino-Vl. Jakubėnas - Prudencija Bičkienė;

ŠILUVOS MARIJOS KOPLYČIOS DEDIKACIJOS PROGRAMA

Šeštadienį, rugsėjo 3 d., 5 val. popiet Šiluvos Marijos koplyčios altoriaus konsekravimas.

Sekmadienį — rugsėjo 4 d., 2 val. popiet Šiluvos Marijos koplyčios dedikavimas — procesija, šv. mišios, pamokslas. Po to visų dalyvių bendra foto nuotrauka. 8 val. vak. banketas, muzikalinė programa, kalbos.

---

3. Giesmė į Švč. Panelę — J. Naujalis — Jonas Vaznelis;

Dzūkų kraštas — žodž. L. Giros — A. Vanagaitis, — aranžiravo Vl. Jakubėnas-Jonas Vaznelis;

4. Meilę tėvynės nemari— žodž. — A. Margalio — J. Naujalis-Prudencija Bičkienė ir Roma Mastienė;

5. Senelio skundas — J. Maironis-Mačiulis — Vitalis Žukauskas;

Veronika — J. Jasmantas— Vitalis Žukauskas;

6. Tikinčiųjų malda — žodž. Vl. Budrecko — J. Gaidelis — Solistų kvartetas;

7. Aš pas tėvelį — liaudies daina — K. Banaitis — N. Y. Liet. vyrų choras;

Tėvynei — žodž. — J. Mažeikos — B. Budriūnas — N.Y. Liet. vyrų choras;

Gratulamur Tibi — J. Naujalis — Vl. Budreckas — N. Y. Liet. vyrų choras.

Chorui diriguoja Vladas Baltrušaitis, violenčele groja Petras Armonas, solistam akomponuoja Aleksas Mrozinskas, programos vedėjas Juozas Boley-Bulevičius.

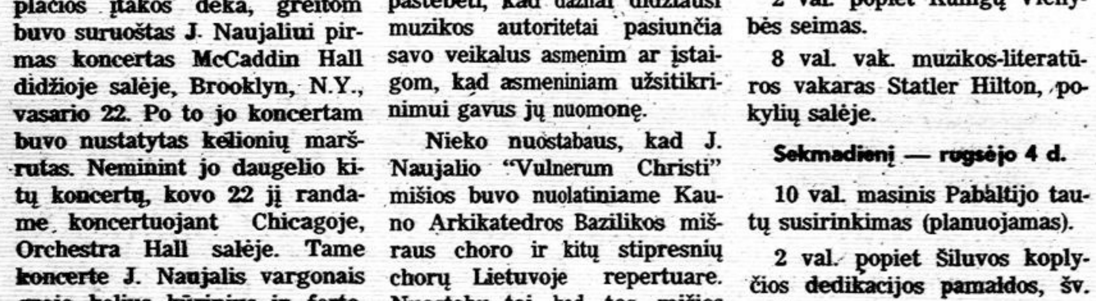

Pasitarimai rezoliucijų reikalu. Nairėj rezoliucijų komiteto nariai rugpiūčio 16 pas senatorių Karl E. Mundt. Iš k.: L. Valiukas, sen. Mundt, J. Kazickaitė, A. B. Mažeika. Dešinėje: R. A. Mažeika ir L. Valiukas pas Lietuvos atstovą J. Kajecką

LAISVĖS ŽIBURYS
Radio programa [illegible]
[illegible] WHBI 105.9 FM [illegible]
[illegible] Middle Village, N.Y. 11379
Vedėjai: [illegible]

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3999

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į
JOHN ORMAN AGENCY
Insurance - Real Estate
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N Y
Tel. VIrginia 6-1800

Mes esame maži, tad ir erdvės plėtis yra daug! Galimybių taip pat netrūksta. Tik reikia: daugiau akcininkų, didesnio kapitalo.
LITAS Investing Company, Inc.
100-21 89th Ave., Richmond Hill, N.Y.; HI 1-6799
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.; GR 6-2242
LITAS duoda paskolas lengvomis išsimokėjimo sąlygomis. Paskolų pareikalavimas dažnai būna didesnis negu galime patenkinti. Jei nenorite tapti LITO akcininkais, galite tapti indėlininkais — galite LITUI paskolinti. Mokame aukštus procentus. Bet pirma pagalvokite apie akcijas. Pirkite LITO akcijas šeimos nariams, ypač jauniesiems, kad jie augtų kartu su LITO bendrove. Viena LITO akcija šiuo metu kainuoja 12 dol. Akcijų pirkimo ir bendrai informacijos reikalais prašom kreiptis į New Yorko arba Chicagos įstaigas.

LIUDOS MIKULSKYTES
įvairių moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išeiginės - balinės bei darbo suknelės, megztukai, apatinukai, bliuskutės, kojinės. Čia gaunama siuntiniams gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiui.
95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
— Tel. 849-7240 —

— HAVEN REALTY —
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 8 val.; Šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. Virginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

Norite geros meniškos fotografijos —
PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
Tel. HYacint 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADZIONAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami pakilio tuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas [illegible]
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-[illegible]
[redacted]

Geriausiai pailsėsit per savo atostogas lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės Cape Cod viloje
"AUDRONĖ"
87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425
Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams • Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma • Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 min. pėsčiom • Geras lietuviškas maistas.
Vila jau atidaryta vasarojimui ir priima svečius. Kreiptis: Marija Jansonas, Vila Audronė — 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass., 02655, arba telef. (Area 617) 428-8425.
Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod salumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

ŠEŠTADIENIAIS nuo 5 iki 6
DIREKTORIUS: Dr. JOKŪBAS
STUKAS
[redacted]
25 WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. FM
[redacted]

ATLANTO R. SKAUTAI SAVOJE STOVYKLAVIETĖJE

Nuo liepos 31 Atlanto rajo-o skautai-ės stovyklavo dvi sa-aites pirmą kartą šiame kraš- nuosavoje stovyklavietėje.

Stovyklavietės pašventinimo diena

Rugpiūčio 7 įvyko stovyklavietės pašventinimas. Apeigos prasidėjo 11 val. šv. mišiomis, urias aukojo vysk. Pr. Brazys, sistavo kun. V. Bitinas ir kun-r. V. Goras. Mišios buvo ukojamos lietuvių kalboje. Per išias buvo pagiedotos 4 lietuiškos giesmės. Vysk. Pr. Brazys pasakė reikšmingą pamokslą, iškeldamas žmogaus, kaip Dievo tvarinio reikšmę šiame pasaulyje. Skautam linkėjo įgyvendinti šūky išreikštą idėją — "Dievui, tėvynei ir artimui".

Po pamaldų skautai ir svečiai su dvasininkais nuvyko į kitą aikštelę, kur buvo prakasta būsimos koplyčios kertiniam akmeniui duobė, kurią vysk. P. Brazys pašventino. Prie šių apeigų kalbas pasakė: Vliko pirmin. ir stovyklavietės pirkimo garbės pirm. V. Sidzikauskas, L.S.B. vyr. skautininkas Br. Juodelis ir stovyklavietės pirkimo vykd. komiteto pirm. J. Butkus.

Po to garbės svečiam po atviru dangum buvo suruošti pietūs. Tuo laiku publika apžiūrėjo stovyklavietę, bestovyklaujančių skautų-čių palapines. Kiti iš savo atsivežtos "mantos" pasistiprino. Tuo laiku ir stovyklaujantieji iš bendros virtuvės gavo pietų.

5 val. vak. buvo patikrinimas ir vėliavos nuleidimas. Kalbą pasakė Romas Kezys. Už didelę paramą L.S.S. skautamėm Hartforde buvo apdovanoti rėmėjo už nuopelnus ordinu šie asmenys: B. Dapkus, J. Butkus, V. Liobis ir L. Siemeškis.

Stovykla

Čia stovyklavo Atlanto rajono skautų-čių, vilkiukų ir paukštyčių 124 asmenys; buvo 15 vadovų. Stovyklautojai gyveno 37 palapinėse, papuoštose lietuviškais ornamentais. Vilkiukai buvo pastatę net miško broliam paminklą: kryžius, aplinkui gražiai sudėta krūvelė akmenų ir šonuose — po žvakę.

Stovyklos vadovybę sudarė: stovyklos viršininkas s. J. Raškys, komendantas — s. A. Bobelis; sk. brolių pastovyklės viršininkas — s. V. Zdanys, komendantas — s. v. kand. sl. A. Simukonis; vilkiukų pastovyklos viršininkas — V. Kidolius, komendantas — sl. P. Osmolskis, programos vedėja — ps. P. Kalvaitienė.

Skaučių - sesių pastovyklės viršininkė buvo vyr. sk. sl. B. Kidolienė, komendantė — vyr. sk. sl. L. Bražėnaitė, programos vedėja — vyr. sk. v. sl. G. Karosaitė. Paukštyčių atskiros pastovyklės nebuvo, o jos stovyklavo drauge su skautėm.

Stovyklos kapelionas buvo ps. kun. V. Bitinas; ūkio vedėjas — s.v.sl. K. Dūda, šeimininkė — G. Bitinienė, sanitars — A. Liobienė.

Stovykla leido ir laikraštėlį "Gilė"; redaktorius — s. V. Abromaitis. Laikraštėlio buvo išėję 6 nr. Jo turinys gana įdomus: stovyklos pasipuošimas, vėliavos pakėlimo ir nuleidimo apeigos, geri darbeliai, skautų papročiai, šūkio "Dievui, tėvynei ir artimui" įgyvendinimas, lietuvių kalbos svarba, jaunimo metai, stovykloje kasdieninio vartojimo daiktų pasigaminimas, įrankių laikymo vieta, Baden-Povelio svarbesnės mintys ir t.t.

Laikraštėlyje buvo ir pačių skautų-čių reikšmingų minčių: apie Lietuvos laisvinimą, rusų išvarymą iš Lietuvos, lietuvių kalbos išlaikymą, lietuviam pagalba Lietuvoje ir t.t. Buvo ir savos kūrybos eilėraštukų.

Stovyklavietė.

L.S.S. Atlanto rajono stovyklavietė yra tarp Colchesterio ir Norwicho, Conn.; trys mylios nuo Colchesterio ir apie 13 mylių nuo Hartfordo, Conn. Stovyklavietė apima 95 akrus (38 ha.) gražaus ąžuolyno, dėl to prie įvažiavimo ir prikalta lenta su užrašu: "L.S.S. Atlanto Rajono stovyklavietė Ąžuolynas". (Už stovyklavietę sumokėta 15,000 dol.). Tarp ąžuolų, kiek į šiaurę yra eglių, bet nedaug.

Maždaug stovyklavietės viduryje yra tvenkinys, į kurį iš aukštesnių vietų suteka šaltiniuoti upeliai, o pačioje dauboje yra šaltinis, kuris duoda daubai vandens. Per vidurį daubos eina užtvanka — nedidelis žemės ruožas. Viena daubos pusė beveik jau išvalyta, o kitoje pusėje vanduo. Ši pusė kol kas maudymuisi netinka, nes dugnas dumbluotas. Teks ir šią pusę išvalyti ir, panaikinus užtvanką, daubą sujungti. Tai bus gražus tvenkinys. Tačiau vienoje pusėje esąs vanduo gana švarus, ir stovyklautojai juo naudojosi. Prausimosi vandeniui varyti buvo pastatyti motorai, kurių vieną padovanojo s. A. Bobelis, o kiti skolinti.

Reikia stebėtis, kad per tokį trumpą laiką tiek padaryta: išvalyta pusė daubos - tvenkinio, padaryta automobiliam pasistatyti aikštelė ir t.t. Matyt, dirbama skautiškai — lietuviškai, neieškant sau jokio pelno. Kaip pavyzdį galima paminėti V. Kidoliaus darbą. Už vienos tvenkinio pusės išvalymą kontraktorius reikalavo 2,600 dol., nes viduryje buvo prigriuvusių medžių, kurių mašina sykiu su dumblu negalėjo išstumti. Tada V. Kidolius su elektriniu piūklu per 5 val. tuos medžius supiaustė ir tuo sutaupė 600 dol. Reikia manyti, kad yra ir daugiau tokių gražių pavyzdžių.

Šis L.S.S. Atlanto rajono žygis — nuosavos stovyklavietės įsigijimas — labai sveikintinas! Dabar viskas, kas per skautų stovyklas ir šalia jų bus padaryta, bus sava. Nebereiks, kaip anksčiau pas kitus stovyklaujant, išsikraustant ardyti, draskyti, sugadinti. Svarbiausia, nereiks taikytis prie kitų laiko. Dabar, kada skautam patogiausias laikas, tada ir stovyklaus.

J. Bernotas.

Ąžuolyno stovykloje iš k. į d.: inž. J. Butkus, inž. V. Liobis, L. Siemaška, s. J. Raškys (stovyklos viršininkas), V.S. B. Juodelis, j. skautininkas Petniūnas. Nuotr. A. Šimukonio

Skautiškas jaunimas Ąžuolyno stovyklavietėje. Nuotr. A. Šimukonio

PRIE NAUJAI SUPILTO J. ĄŽUOLAIČIO KAPO

Jei svečiajam kalnely gulėsiu,
O šventa, tolima Lietuva —
Aš nė dulkės tavos neturėsiu
Pasidėt po galva.
Jeigu aklas, tamsusis likimas
Sunkų žodį ištarės nekeis —
Tavo saujos baisus pamirši-mas
Ar manęs neprakeiks? . . .
Aš nė dulkės tavos neturėsiu
Pasidėt po galva,
Jei svečiajam kalnely gulėsiu
O šventa, tolima Lietuva.

Kazys Bradūnas

1966 rugpiūčio 9 Los Angeleles mieste po sunkios ir ilgos ligos, aprūpintas šv. Sakramentais, pasimirė visuomenininkas ir muzikas Juozas Ąžuolaitis. Ir jis atsiskyrė kaip tik tuo metu, kuomet labiausiai buvo reikalingas savo mielai šeimai ir tvirtėjančiai lietuvių kolonijai prie Pacifiko vandenyno krantų. Artimieji ir tolimieji bičiuliai ir priešai šoko gelbėti serganti, tiesė pagalbos ranką kankiniui, tačiau jau buvo per vėlu: jis palengva užgeso.

Juozas Ąžuolaitis gimė 1916 sausio 16 tremtyje, tolimoje Rusijoje, kur jo tėvai buvo nustumti besiartinančio pirmojo pasaulinio karo veiksmų. Tėvai — smulkūs ūkininkai. Kai tik susidarė galimybė grįžti į tėvynę, tėvai paliko nesvetingą tremtį Rusijoje ir grįžo į dar okupuotą Lietuvą. Juozelis buvo tik pusantrų metų. Sugrįžę ėmė kurtis griuvėsiuose, tėviškajame Kovarske, Ukmergės a.

Pasibaigė pasaulinis karas, pasibaigė rusų ir vokiečių okupacijos, Lietuva tapo laisva ir nepriklausoma. Ką tėvų tėvai svajojo ir dėl ko kovojo, Juozelio gyvenimo pradžioje įvyko: Lietuva prisikėlė savam gyvenimui. Tačiau tuojau rusiškieji komunistai pirmieji stengėsi panaikinti Lietuvos nepriklausomybę ir išėjo taikingų lietuvių žudyti ir jų sodybas deginti. Juozelis buvo dar 2-3 metų vaikas, kai matė ir girdėjo mūsų karių savanorių žygius. Per Ukmergės ir Panevėžio apsk. kūlverčiais rusai komunistai bėgo drebėdami iš Lietuvos žemių nuo mūsų karių savanorių.

Gimęs tremtyje, užaugęs ir subrendęs laisvoje Lietuvoje, Juozas Ąžuolaitis nepaprastai mylėjo tėvynę Lietuvą ir brangino kiekvieną lietuvį.

Paūgėjęs, Juozas lankė Kovarske pradžios mokyklą. Panevėžy baigė gimnaziją, kurį laiką mokytojavo Vėprių žemės ūkio mokykloje. Persikėlęs į Kauną, mokytojavo V-joje gimnazijoje, ir tuo pat metu įstojo į Kauno konservatoriją, kur baigė vargonų klasę.

Artėjančio karo ir okupacijų baisumo vengdamas, mokytojas Juozas pasirinko vakarų Vokietiją, kur pradžioje prisiglaudė Fuldoje, o vėliau Kaselyje. Tremtinių stovykloje susikūrus parapijai ir mokyklom, Juozas vargonininkavo ir suorganizavo chorą. Tremties mokyklose mokytojavo.

Amerikai plačiai atidarius vartus, Juozas Ąžuolaitis su šeima atvyko į ši svetingą kraštą. Įsikūrė Los Angeles mieste, kur 1948 pakviestas į šv. Kazimiero lietuvių parapiją vargonininku, kartu vedė parapijos chorą. Tačiau buvo lemta vargoninkauti tik vienerius metus. Pasitraukęs iš vargoninko pareigų, įstojo į Los Angeles konservatoriją, kur gilino kompoziciją studijas. Kartu ėmė dirbėti fabrike fizinį darbą. Visada šv. Kazimiero lietuvių parapijoje buvo vargoninkui talkininkas, visą nuo darbo atliekamą laiką atiduodavo lietuviškiem reikalam. Buvo veiklus L. Bendruomenėje, net vienerius metus buvo pirmininkas. Talkininkavo L. Bendruomenės Centrą steigiant ir perkant Lietuvių Namus. Aktyviai reiškėsi ateitininkų ir Lietuvių Fronto Bičiulių eilėse. Mokytojavo Lituanistinėje mokykloje ir talkininkavo ruošiant parengimus. Mėgo lietuvišką spaudą, prenumeravo daug laikraščių ir buvo didelis lietuviškų knygų mėgėjas.

Š. m. rugpiūčio 12 penktadienį, į šv. Kazimiero lietuvių parapiją susirinko visa bendruomenė atsisveikinti ir atkalbti rožančių.

Rugpiūčio 13 po šv. mišių Juozo Ąžuolaičio palaikai buvo palydėti į Kalvarijos kapus. Išėjo lydėti iki kapų visa bendruomenė. Prie kapo organizacijų atstovai tarė paskutinį žodį.

A. a. Juozas paliko mylimą žmoną ir sūnų Vidą, kuris tik šiais metais baigė šv. Kazimiero parapijos mokyklą.

Tebūnie tau, Juozai lengva svetima žemelė!

J. Smilga

J. Ąžuolaitis su sūnum Los Angeles spaudos kioske priima iš V. Prižginto nupirktas lietuviškas knygas. Nuotr. L. Briedžio

J. Ąžuolaitis (pirmas dešinėj, antroj eilėj) su Los Angeles ateitininkų veikėjais prof. J. Ereto lankymosi proga. Nuotr. L. Kančausko

Kalifornijos Liet. Bendruomenės šventė

Jau įsigali tradicija, buvusią nepriklausomoj Lietuvoj Rugsėjo 8-tos šventę paminėti apie tą patį laiką Bendruomenės švente su prasminga ir gražia kultūrine programa.

Kalifornijos lietuviuose gyviausia ir veikliausia yra Los Angeles Bendruomenė, kuriai šiemet vadovauja prof. dr. F. Palubinskas, o kultūrinių reikalų vadovu valdyboje yra aktorius ir režisierius A. Žemaitaitis. Jų ir visos valdybos rūpesčiu, be abejo, prisidedant visiem Kalifornijoje gyvenantiem lietuviam, ruošiama didelė Bendruomenės šventė rugsėjo 10-11.

Rugsėjo 10, šeštadienį, dar vis jaunimo metų ženkle, įvyksta didelė, įdomi sporto šventė, kaip pirmoji visos Bendruomenės šventės dalis. Ją rengia Los Angeles Lietuvių Sporto klubas, kuriam vadovauja A. Žemaitaitis ir Gedgaudas. Visos sporto rungtynės vyks Mc Cambridge parke, 1515 No. Glenoak Blvd., Burbank, Calif., šia tvarka: 8 val. ryto — tenisas (vadovauja A. Polikaitis), 10 val. — krepšinis (vad. E. Kairys, dalyvauja, taip pat, estų ir lenkų komandos), 12 v. tinklinis (vad. A. Žemaitaitis).

Į sporto rungtynes, kurios žada būti labai įdomios, kviečiamas visas jaunimas ir sportą bei jaunimą mėgstą vyresnieji.

Rugsėjo 11, sekmadienį, antroji Bendruomenės šventės diena, pradedama pamaldom: 10 val. — evangelikų, Tautiniuose Namuose, 10:30 val. katalikų, Šv. Kazimiero bažnyčioje. Visos organizacijos kviečiamos rinktis bent 15 min. anksčiau ir ateiti į pamaldas su savo vėliavom.

12 val. — 4 val. popiet parapijos salėje vyks dail. P. Luko ir foto menininko tėv. Alg. Kezio, S.J. kūrinių paroda, kuri bus perkelta ir vyks visą savaitę Tautiniuose Namuose.

2 val. popiet Marshal High School auditorijoje prasidės koncertas, kuriame pasirodys losangeliečių labai mėgiami solistai: Dana Stankaitytė — sopranas ir Stasys Baras — tenoras, akomponuojant Raimondai Apeikytei.

6-10 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salėje vyks smagūs šokiai, grojant "Baltijos Vėjams", vad. muz. G. Gudauskienei. Parapijos patalpose nuo 10 val. ryto iki vėliausio vakaro veiks įvairių gėrimų ir valgių bufetas. Visi galės gauti pusryčius, pietus ar vakarienę, ką tik nori, — skaniausius valgius.

Los Angeles Bendruomenės valdyba labai kviečia visus Kalifornijos lietuvius: atsilankyti, susitikti pažįstamus, pasivaišinti, pasižiūrėti dailės ir fotografijos meno, pasiklausyti koncerto, pasišokti ir pasilinksminti.

Taip bus galima patirti daug asmeninio malonumo ir drauge paremti Lietuvių Bendruomenę, jos didelius darbus.

A.R.

Hartford, Conn.

L.A.P. KLUBO PARENGIMAI

Rugpiūčio 27 savo patalpose, 227 Lawrence St., Hartford, Conn., L.A.P. klubo vadovybė rengia šampano vakarą. Svečiai bus vaišinami šampanu, pyragaičiais ir lietuvišku sūriu. Pradžia 7:30 val. vakaro.

Visi Hartfordo ir apylinkių lietuviai prašomi šiame neįprastame parengime gausiai dalyvauti. Grojant orkestrui svečiai galės smagiai pašokti. Auka tik 1 dol.

Rugsėjo 11 Lietuvių Darže, East Hartforde, L.A.P. klubas rengia gegužinę (pikniką). Šį kartą gegužinę paįvairins gera programa — tautiniai šokiai. Be to, grojant orkestrui, bus ir šiaip šokiai. Ir šiame parengime visi Hartfordo ir apylinkių lietuviai prašomi gausiai dalyvauti. Pradžia tuoj popiet. Atvykite — nesigailėsite: skaniais valgiais pasistiprinsite, pasišnekėsime. Vasara baigiasi — reikia pasižmonėti. **J. Bernotas**

— **"Gyvataras"**, Hamiltono lietuvių tautinių šokių grupė vad. G. Breichmanienės, Kanados vyriausybės rūpesčiu buvo nuskraidinta į Saskečevano provinciją pademonstruoti lietuvių tautinį meną. Tam tikslui vyriausybė paskyrė 4,500 dol. "Gyvataras" rugsėjo 5 dalyvaus Kanados tautinės parodos uždaryme Toronte.

ŠILUVOS DIENOS MARIANAPOLY NEBUS

Pranešama, kad šiais metais Marianapolyje, Thompson, Connecticut, iškilminga ir tradicinė Šiluvos Marijos diena nebus ruošiama atskirai nuo Šiluvos Marijos koplyčios pašventinimo iškilmių Washingtone.

Marianapolio Tėvai Marijonai, jungdamiesi prie didesnio masto Šiluvos Marijos pagerbimo Washingtone, ragina Marijos mylėtojus dalyvauti Šiluvos Marijos šventėje Washingtone rugsėjo 4.

Marianapolio Tėvai Marijonai

IŠ VISUR

— **Lietuvos diplomatijos šefas** praneša, kad mirus konsului A. Polišaičiui ir nesant galimumų kitam konsului veikti, Lietuvos konsulatas Sao Paulo yra likviduotas. Todėl visais reikalais, kurie buvo atliekami Sao Paulo konsulato, reikia kreiptis į Lietuvos pasiuntinybę Rio de Janeiro, Rua Mexico 98 s/708.

— **Lietuvių Fondo Tarybos** pirmininkas rugsėjo 11 d. 1 v. po piet Jaunimo centro patalpose Chicagoje kviečia Tarybos posėdį, kuriame yra kviečiami dalyvauti valdybos bei vajaus komiteto nariai. Bus sudaroma nauja LF vadovybė ir svarstomi aktualieji bei gyvieji fondo reikalai.

— **Lietuvos Vyčių seime,** kuris įvyks šį savaitgalį, rugpiūčio 25-28, Worcestery, Mass., pagrindinę kalbą pasakys prel. J. Balkūnas, Maspetho, N.Y., liet. parapijos klebonas ir žinomas veikėjas. Paskaitos tema: Lietuviškos organizacijos Amerikoje ir Lietuvos Vyčių vaidmuo lietuviškame veikime. Seimo metu taip pat bus rodomas filmas apie Lapkričio 13 manifestaciją Madison Square Garden.

— **"Aušros" sporto klubo** X stovykloje, kuri kiekvienais metais rengiama tėvų pranciškonų stovyklavietėj New Wassaga, Ont., šiemet stovyklavo 183 Kanados ir JAV lietuviukai.

— **Dalia Tamulionytė ir Algimantas Nausėdas** Prisikėlimo parapijos bažnyčioje, Toronte, rugpiūčio 20 priėmė moterystės sakramentą. Vedybines apiegas atliko t. Petras Baniūnas, O.F.M., Darbininko administratorius.

— **Dail. Ada Korsakaitė-Sutkuvienė** iš Chicagos buvo nuvykusi į Los Angeles dalyvauti artimo giminaičio muz. Juozo Ąžuolaičio laidotuvėse.

— **Kapit. Povilas Kirklys** po sunkios ligos rugpiūčio 5 mirė Providence, R.I., ir rugpiūčio 8 palaidotas iš šv. Kazimiero parapijos bažnyčios.

— **Lietuvių religinio kongreso** New Yorko pagelbinė muzikos komisija rugpiūčio 18 choram išsiuntė programas ir bendruomeninių giedojimų tekstus. Lietuviam muzikam išsiųsti kvietimai dalyvauti vargoninkų bei kitų muzikų seime, kurs įvyks religinio kongreso metu, rugsėjo 5, Washingtone.

— **Lietuvių religinėj šventėj Washingtone** dalyvaus ir Brazilijos, Argentinos, Italijos, Vokietijos ir kitų kraštų atstovai. Dalyvaus taip pat gausus būrys ir jaunimo kongreso atstovų, dar pasilikusių Amerikoj.

— **Paieškomas Juozas Zažeckas (Užupis), gimęs Kaišiadorysė**, gyvenęs Kaune, o dabar gyvenąs Amerikoje. Prašoma atsiliepti arba pranešti adresu: D. Klinga. 337 Union Ave., Brooklyn, N.Y. 11211.

VISI BENDROM JĖGOM STATYKIME

KULTŪROS ŽIDINĮ NEW YORKE

- STATYBOS FONDAS ATIDARYTAS
- PATOGUS ŽEMĖS SKLYPAS ATRASTAS
- PASTATO PLANAI RUOŠIAMI

KĄ PASIRYŽOME — ĮVYKDYSIME!

DABAR YPAČ REIKALINGA JŪSŲ AUKA ŽEMĖS SKLYPUI PIRKTI

— — — — — — — — — — — — — — —

TĖVAMS PRANCIŠKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)
680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221

Siunčiu auką ..... statybų fondui ir prašau įrašyti mane / mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius į:

☐ Garbės fundatorius ($1000) ☐ Amžinuosius narius ($500)
☐ Fundatorius ($100) ☐ Rėmėjus (mažesnė auka)

Pasižadu iš viso paaukoti ateityje statybų fondui .....

ADRESAS .....

(Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible)

[illegible]AS

[illegible] ir SALFASS-gos metinių žaidynių futbolo (soccer) pirmenybės įvyks rugsėjo 3-4 [illegible]. Žaidynių vykdytojas — Chicagos LFK Lituanica. Šiom pirmenybėm [illegible] LFK Lituanicos 15 m. veiklos sukaktis.

Lauko teniso. Sąjungos metinių žaidynių lauko teniso pirmenybės įvyks rugsėjo 3 Chicagoje, Marquette Parko aikštėse. Dalyvauja tik ŠALFASS nariai. Programa: vyrų, moterų ir jaunių vienetai; vyrų, moterų ir mišrus dvejetas. Registracija iki rugpiūčio 30 adresu: V. Grybauskas, 10158 So. Eberhart Ave., Chicago, Ill. 60628, Telef. (312) 468-6921.

Šaudymo pirmenybės įvyks rugsėjo 3-4 R.R. 1, Sharon, Ontario, apie 30 mylių į šiaurę nuo Toronto. Rugsėjo 3, 12 v. 22 kalibro smulkaus šaudymo pirmenybės. Rugsėjo 4, 12 val. lėkštelių šaudymo (trap shooting) pirmenybės. Registracija iki rugpiūčio 31 adresu: J. Žavys, 18 Havelock St., Toronto 4, Ont. Canada, Telef. (416) LE 6-1447.

Golfo pirmenybės įvyks rugsėjo 4, 12:30 val. popiet Glen Eagles Golf and Country Club, Hwy. No. 50, 3 mylios į šiaurę nuo Bolton, Ont., miesto, 20 [illegible] Toronto [illegible] Registracija iki rugpiūčio [illegible] St. [illegible] Ca[illegible] arba J. [illegible] Rd., Toronto, Ont. Canada, telef. 485-1450. Kviečiami Sąjungos nariai ir [illegible], gyveną JAV ir Kanadoje, nors ir nepriklausą Sąjungai.

Lengvoji atletika. Pabaltiečių ir ŠALFASS-gos metinių žaidynių lengvosios atletikos pirmenybės [illegible] įvyks rugsėjo 10 Toronte.

ŠALFASS-gos centro valdyba

DAR GERESNIS VALGIS

Daugelis gerai žino Cafe Geiger, kurioje sueinam pasikalbėti, pasivaišinti, pasiklausyti gražios muzikos. Tai reta vieta New Yorke, kuri tvarkoma europietiškai. Čia niekas neskuba, o čia ateiname pasėdėti, pailsėti, pasikalbėti, pasidalinti įspūdžiais. Čia ateina šeimos, draugai.

Jau žinome, kad Cafe Geiger, (206 East 86th Street, New Yorko Yorkvilėje), ne vien puiki, klasikinė muzika, parinkti gėrimai, bet ir gardūs valgiai bei užkandžiai. Kavinės savininkas p. Helmut Vollmer parūpino kavinei naują virėją ir dar kokį. Naujasis virėjas, galima sakyti, tarptautinio patyrimo, tai vengras Ernest Hozdovits. Virėjo amato jis mokėsi Vengrijoje net trejus metus. Budapešte buvo vyriausiu virėju tokiuose žinomuose, kai kam dar atmenamuose restoranuose, kaip "Budus", "Vendeg-Lato", o Paryžiuje "3 Tokay".

Dabar jis mum pagamins puikius užkandžius, pietus ir vakarienę, kada su saviškiais nueisime į Cafe Geiger. -Sk.

NURSING HOMES

Huntington Nursing Home
"Operated under the latest Nursing Home standards" — Affiliated with Marian Manor Nursing Home
NEW FIREPROOF CONSTRUCTION
24 hour licensed nurses, rehabilitating care, special diets; convalescents, terminal, chronics, retired guests; private and semi-private rooms (all [illegible]) [illegible] Huntington, New York [illegible] AR 1-[illegible]

SERVICE

TROUBLE WITH YOUR AUTOMOBILE
Call [illegible] Service [illegible]
212 HA 8-1887
We Buy Junk cars
Towing Service

Violations removed faulty heating & hot water systems corrected; chimneys, boiler rms, fin'd basements, patios, stoops & all kinds of repairs & modernization. For free estimate, no obligation and terms to suit you, phone S. GRILLO, 435-9222 any hr.

NURSING CARE

Registered Nurse living in beautiful country, 30 minutes drive from NYC wishes 1 or 2 ladies who need good nursing care. 24 hour duty. (914) EL 7-0183

REFRIGERATION AND AIR CONDITIONING

Serivcing all Boroughs. Specialists in all makes of ice machines. Water air reconversions, shut down and start up service. Winter storage, washing machines repaired, commercial, industrial, domestic, 24 hr. service. Prompt, dependable, economical. Free estimate.
SECURE REFRIGERATION & AIR CONDITIONING CO.
902 Intervale Ave. Bronx, N.Y. Tel. 328-8555. Nights: 842-3611, 542-7203

HELP W. MALE

SUPERINTENDENT
MARINE SHIP
for night shift
Machinery background required
201 - 792-0488
Monday - Friday, 9 - 5

GUARDS

FULL & PART TIME
OPENINGS ALL AREAS
ALL TOURS
Start $1.50 Per Hour
After 30 Days $1.60 per hr.
Must have clean record and home phone
Apply in person
Hotel Desk No.
THURSDAY, AUGUST 18
11 AM - 3 PM 5 PM - 8 PM
EDEN ROC MOTEL
305 Veteran's Memorial Hwy
RONKONKOMA, L. I.
Or Phone: IV 1-7350
9 AM - 5 PM

SERVICE MEN
For High Precision Machine Tool
Must know how to scrape willing to go on the road. All expenses paid Salary open — R. C. M. Industries Port Washington N.Y. Call 516 883-7777

FUNERAL DIRECTORS

GOWEN
FUNERAL HOME
Joseph J. [illegible], Director
[illegible] St.
New Brunswick, N.J.
Phone: Kilmer 5-1344

PHARMACISTS ALL NIGHT WORK
STEADY WORK ALL BENEFITS
Interviews Monday and Tuesday Aug 15 & 16 9:30 AM - 3:30 PM
74 W [illegible] N.Y.C. (opp. Radio City)
[illegible]
UNITED [illegible] CORP.
[illegible]

FOR SOUND - HEAT and COLD
INSULATION FOAMED IN PLACE

New material. Low cost. Reliable and fast installation. High heat stability: +428°F —319°. Airplane noise soft: 80% - 92% absorption
High Dimensional Stability
The ideal material for: Buildings, Tanks, Piping and Pipe Conduits, Trailer Construction, Large Refrigeration Units
SOUND RETREAT CORP.
Box 400
New York 10021
Phone: RH 4-0625 — HY 7-5117

Large rooms, walk-in closets, efficiency kitchens — every comfort. Rates moderate, ... by day, week, month or lease.
Contact MR. GIBBONS
Circle 6-1800

DISPLAY

INTERNATIONAL NEWSPAPER PRINTING COMPANY INC
The Secret Of Our Success IS Service
197 E Fourth Street N. Y. C.
Call OR 3-1830

CAESARS THE III
Finest of Italian Cuisine
We have accommodation for showers parties Communion and Confirmation and social affairs Air conditioned — 169 Ave U bet W 6 & 7th St Brooklyn N.Y. Call 372-9239

Best & John General Contractor, remove violations, fix holes in sidewalks, yard fences, painting, block work, plastering, install cement steps, repair cracks in steps, fix leaks in roofs. Est. 15 yrs. All work guaranteed. 789-7329 6 AM to 10 PM

HOME FOR RETIRED

New Haven, Conn. (Suburban) — Beautiful accommodations for elderly male or female in family-type home, 3 other guests. Complete care, fine food. Reasonable. Church within the area. (203) 484-0719

Mrs. Lillian Forler, 396 Center St., South Orange, N.J. — Guest home room and board for women. Beautiful home 3 cooked meals daily. Lovely area nice warm atmosphere. Sun rooms Catholic Church nearby. Everything for your convenience (201) 762-8771

H. W. FEMALE

Toy Demonstrators $4.00 per hour guaranteed The original Discount Party Plan. No investment. Commissions to 25%. Write, or call collect: Mrs. Eileen Clausen, American Home Toy Parties, Inc. 66 Saddle Lane, Centereach, N. Y. Tel. (516) 588-6662

WANTED EXP OPERATORS ON SPORTSWEAR
Must do a complete garment or section Steady work nice working conditions ROJAY SPORTSWEAR — 1163 Bway Bklyn
Call 452-4534

GENERAL OFFICE WORKER
Recent High School Graduate, Permanent — 5 Day Week
Real opportunity for advancement.
Apply
THE HACKET CORP.
145 Hudson St., N.Y.C.
Near all Subways
Phone: WO 6-4990

Wanted Exp Operators On Ladies Coats
Section Work Steady Work
Nice working conditions
JOSANNA COAT COMPANY
600 Broadway N.Y.C.
WA 5-1083

WANTED OPERATORS ON SINGER MACHINE
Complete dress Good earnings Steady work and nice working conditions. Call UL 9-1339 BROWN DRESS CO. 2031 Nostrand Ave., Brooklyn

SERVICE

Welcome to
MAGGIE'S Beauty Salon
17 West 32nd Street — LA 4-3330
Near Macy's & Gimbels N.Y. stores
Perma-Creme; totally new lasting beauty. You'll love the way Maggie and her staff of hair straightening experts and stylists treat your hair.
Reg. $20.00 Special $10.00
Come ... let Maggie re-make and awake a wondrous new crowning glorious you..
Near all subways
Closed Mondays

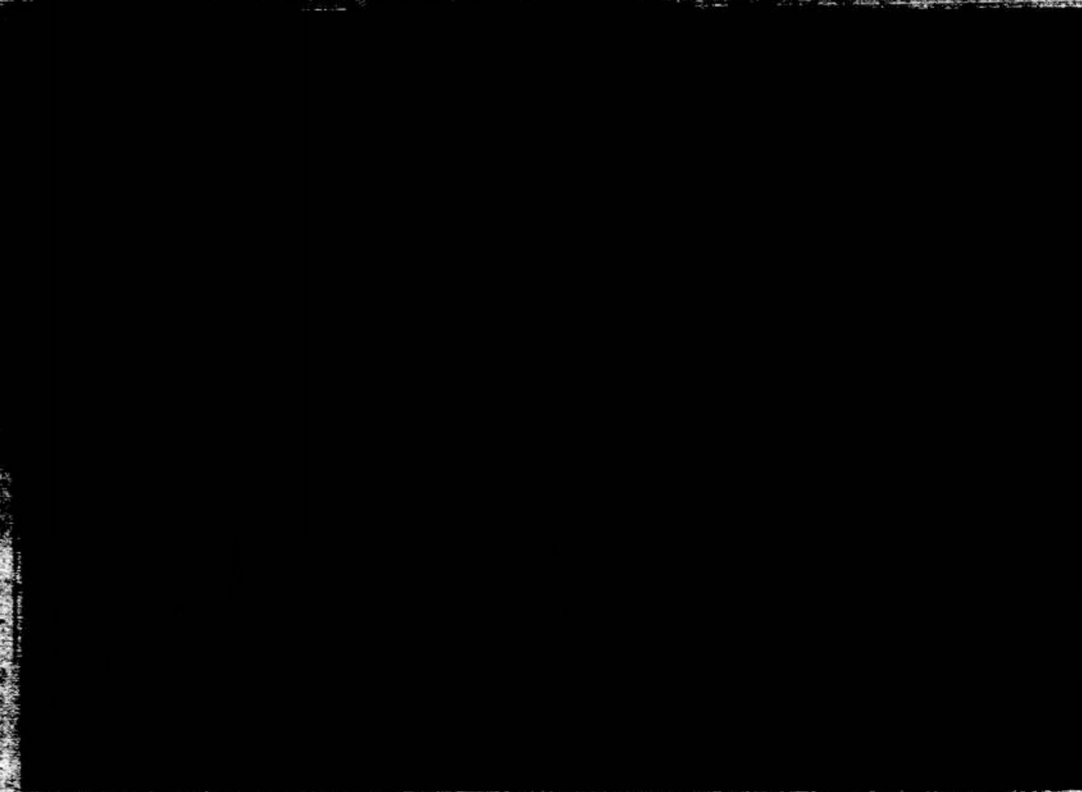

Nuotr. V. Maželio

Nauji DARBININKO skaitytojai

D. Žukas, Cambridge, Mass., R. Kulneraitytė, New York, N. Y., V. Paluls, Fracville, Pa., C. Kazlauskas, Nashua, N.H. Familie Latvaitis, Salzgitter-Lebenstadt, Vok., H. Lockwood, E. Hartford, Conn., V. Mačys, Woodland Hills, Calif., J. Bričkus, Los Angeles, Calif., J. Kiškis, San Gabriel, Calif., Vytis L. Virbickas, Brooklyn, N. Y. A. Kuolas, Toronto, Ont. Canada, B. Wallace, Brooklyn, N.Y., J. Kizliauskas, Jamaica, N. Y. J. C. Grigas, D.E. Nashua, N.H., M. Chibas, Dedham, Mass., P. Česnauskas, Bournemouth, England, M.J. Bigenis, Philadelphia, Pa., A. Brasas, Burbank, Calif., V. Paulius, Englewood, N. J., J. Kupstys, El Bagre, Colombia, S.A.

Kitiem užsakė: J. Galiūnas New York City sūnui R. Galiūnui, Tomsriver, N.J.; A. Dailidis, W. Hartford, Conn., L. Schaefer, Duesseldorf, Vokietija; V. Stanaitis, E. Keansburg, N.J. — J. Stanaičiui, Hamilton, Ont., Canada;, Kun. A. J. Bielskis. Mahanoy City, Pa., V. Paliuliui, Frackvile, Pa.; L. Bagdonas užsakė G. Bagdonui, abu iš Elizabeth, N.J.; Kun. D. Mockevičius, Sonyea, N.Y., savo tėveliam gyvenantiem Rochester, N.Y.; V. K. Jonynas, Jamaica, N.Y. — J. Česnai, Ossining, N. Y.; G. Bartkus, Brooklyn, N.Y. — I. Žukauskienei, Holbrook, Mass.; K. E. Prišmantai sūnaus M. Prišmanto šeimai, visi iš Los Angeles, Calif., J. Trimalienė, Brooklyn, N.Y. — G. Trimakui, Phila. Pa.

Sveikinam naujus skaitytojus, dėkojame užsakytojam. Naujiem skaitytojam pirmais metais metinė prenumerata tik 5 dol. Rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

REST HOMES

LAKEHURST LODGE REST HOME
LAKE RONKONKOMA L. I.
PRIVATE BEACH
Available to Guests and Families
Catholic Church within the area
Priest comes every month for Holy Communion.
$50 a week and up
Phone 516 JU 8-5543

MAPLE MANOR
PULASKI, N.J.
People all ages needing assistance and supervision. Home cooking and special diets Rates by the month $110 to $150 Catholic Church nearby. Open all year round
Call 315 - 298-5256
Ask for Gladys Harber

Visit our Luxurious Park Like Setting and Enjoy the Elegance of its Facilities
LINCOLN PARK
NURSING AND CONVALESCENT HOME
Registered Nurses Around the Clock
Open Medical Staff Moderately priced
521 Pine Brook Rd.
Lincoln Park, N.J. 07035
Dial 201-696-3300

MARCREST REST HOME
For Senior Citizens
512 First Ave Asbury Park N.J.
Excellent location Personalized care
Three hot meals daily
Phone 201 PR 5-[illegible]

RUSTIC GARDENS — 272 Bayridge Ave — Unique outdoor dining spot in Bay Ridge Specializing in Steak and Seafood. Open daily from noon 7 days a week Your host Peter Moran
Call 745-9112

CARRS GUEST HOUSE
156 Washington Street
Bloomfield N.J.
Home for mobile senior citizens — State licensed fully air conditioned Catholic Church nearby
Call 201 PI 8-4100

SERVICE

PHOTOGRAPHY
PAPPAS PHOTOS
For all occasions For Weddings Communions and Confirmations
Exclusively Life Color
429 84th Street Brooklyn
Call 833-2429 or 833-8747

OUTLAWS BOOKKEEPING & TYPING SERVICE
186 Fifth Avenue N.Y.C. N.Y.
Free Pick-Up and Delivery
Call 924-6070-1-2

HENRY HUDSON HOTEL
353 W 57th Street
Weddings Luncheons Socials Business Meetings
Choose the Manhattan Hotel with facilities to suit you
Call Mr. STINGO CO 5-6100

King Highway Floor Experts dustless machines Floor sanding waxing and scraping Carpets shampooed Stores - Homes - Offices complete maintenance service free estimates stain specialists — Cover Flatbush Flatlands and Bensheot Call 493-6702 and HY 6-9219

T. McDONNELL MOVING & STORAGE
Licensed and Bonded
665 Franklin Ave Brooklyn
Call MA 2-1197

J. F. K. CONSTRUCTION COMPANY, Inc.
Experts in Home Improvements - cement work and driveways our specialty. All work done at reasonable rates — 2435 W. 3rd Street Brooklyn call 376-3316

NINO BUFFA
352 Seaver Ave Dongan Hills Staten Island
We guarantee all our work
Cement Work Brick Work
Steps and Garages
Call 987-8177

KAY LAURE BEAUTY SCHOOL

8 Duffy Avenue
Hicksville L.I.
Register for Fall Term in Sept.
Write for Brochure (O)

RETREAT HOME

WEEKEND RETREAT FOR LADIES
GENERAL RETREAT
Labor Day Weekend — Sept. 2-5
Bus service from and to New York
For reservations write or phone Retreat Secretary
CORMARIA RETREAT HOUSE
Sag Harbor, L.I. N.Y. 11963
Tel. 516 - 725-9788

SERVICE

CARSON PLUMBING & HEATING
751 Franklin Ave Bklyn
ST 9-1400
Specialists in alterations - jobbing
We service all Brooklyn
Nite or Day Emergency Number
Call IN 7-9023

If You Really Want Your Car to Go See MARIO
MARIO'S Auto Inspection Service Mario De Santis, Prop. — Auto repairs, skilled mechanics. Shell Bay Road, Mayville (Opp. Exit of State Inspection Service) Cape May Court House, N.J. Phone (609) 465-5607

AEON HOME IMPROVEMENT CONST CO.
Painting - Decorating - Interior and Exterior - Paper Hanging
Carpentry All Boros 24 Hours
Service Free Estimates
Call 259-9745

SALVO - Ironworks and Fences
2368 Bathgate Ave Bronx
Ornamental Furniture Brass. Aluminum stainless steel decorations, fences, etc. Repairs. We guarantee all our work Call 933-9136 days Nights SY 2-3766

TWINN COUNTY WATER WELLS DRIVEN
Also Sewers and Water Mains — Immediate service reasonable prices 2607 Long Beach Road Oceanside L.I.
Call 516 RO 4-5013

EXECUTIVES!
Shop now for Xmas for industrial gift giving. Send for our latest catalog. All price ranges to select from. Prices wholesale. Only requests on firm letterheads honored. FARBER & RUBENSTEIN 35 W. 47th St., N.Y.C. — JU 2-6077

ATTENTION ALL POODLES
Exclusive Grooming in the convenience of your home.
D'AINE GROOMING
Call for appointment
(212) 839-2057

KEY PORT AUTO LAUNDRY
We specialize in Simonizing and Cleaning
Motors steamed and cleaned and washing and Polishing
110 Front St., Newport N.J.
201 - [illegible] ask for [illegible] Crosby

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

G. A. VOKET
ADVOKATAS
[illegible] Street
[illegible], N.Y.
Tel. [illegible]

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager & Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALZAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest P'way Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; vėsi ventiliacija.
Tel. Virginia 7-4499

Theodore Vollmin, Inc.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
Moderniška koplyčia su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas
74 Providence St.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 PL 4-1165

Long Island
statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-[illegible]

A. [illegible]
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai - laikrodžiai
[illegible] Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI [illegible]